"KOVA"
1815 E. Moyamensing Ave.
PHILADELPHIA, PA.
Savaitinis laikraštis.
Leidžiamas L. S. S. A.
(Inkorporuota Balandžio 28, 1908 m.)
Prenumerata:
Metams į visas dalis svieto $2.00
Pusei metų $1.00
Redakt.—J. B. Smelstorius
Administratorius — V. Yakštis

Organas Lietuvių Socijalistų Sąjungos Amerikoje

"KOVA"
1815 E. Moyamensing Ave.
PHILADELPHIA, PA.
Lithuanian Weekly.
Published by the Lithuanian Socialist Federation of America.
(Incorporated April 28, 1908)
Subscription Rates:
For all the parts of the world — $2.00.
Editor — J. B. Smelstorius
Manager — V. Yakštis

No. 37 | Telefonas Keystone, Main 29-58. | PHILADELPHIA, Pa. 11 d. Rugsėjo (September) 1914 m. | Telefonas Keystone, Main 29 58. | Metas X

Second Class Matter May 17, 1905, at the Post Office at Philadelphia, Pa.

Rusija Siunčia 72,000 Kazokus Belgijon

Rusai Apveike Austrus Galicijoje

Kinija pagelbsti Japonijai gabent armiją į Tsing-Tao

Naujas Popiezius Benediktas XV-tas.

72,000 Kazokų Belgijon.

Londonas. — Laivais iš Archangelsko per Baltasias jures Londonan atgabenta 72,000 kazokų, kuriuos iš čia išsiųsta Belgijon, kad paėmus vokiečius iš abiejų pusių į rusų ugnį. Tačiaus visa toji transportacija kazokų į Franciją laikoma paslaptyje.

Austrai sumušti Galicijoj

Petrograd. — Rusijos generalis štabas savo raporte paskelbia, kad po 7 dienų mušio Galicijoj ties Lvovu, rusų armija sumušusi 3 korpusus austrų. Rusai užėmė Galicijos sostinę Lvovą ištremdami austrus lauk.

Rugsėjo 4 d. telegramos skelbė, kad rusai da vis mušasi Lenkijoje su Austrijos armijos kairiuoju sparnu, kuris likosi sutvirtintas per pribuvusius pagelbon vokiečius. Bet pietinėj Austrijoje rusai nustumė austrus už upės Sano.

Rugsėjo 5 d. apskelbtas oficialis raportas sako, kad Austrijos armija likosi visiškai sumušta per rusų kariumenę, komanduojama didžiojo kunigaikščio Nikolai Nikolajevičo. Lvovas (Lemberg) ir kiti miestai rytinėj Galicijoj likosi paimti per rusų armiją. Tukstančiai nelaisvių, 200 kanuolių ir daugybę karės lauko dalykų ir amunicijos rusai paėmė nuo austrų.

Tas pats rusų generalis štabas sako, kad pavojus iš austrų pusės jau praėjo. Iš rytinės Galicijos ir Rusijos Lenkijos austrų kariumenė visiškai išvyta už Sano upės ir pilnai pakrikdinta.

Pastaromis dienomis Vokietijos karės ministerija skelbė, kad didžiausias Lenkijos pramonijos centras miestas Lodz likosi paimtas per sujungtą austro-vokišką kariumenę.

Vokiečiai paėmė 70,000 rusų nelaisvėn

Petrograd. — Oficialiai patvirtina rusų generalis štabas, kad mušiuose rusų su vokiečiais rytinėje Prusijoje rusų nuostoliai yra milžiniški. Skaičius žuvusių, sužeistų ir nelaisvėn paimtų užtylima, tik sakoma, kad paupyj Vistulos tarp Torunio ir Graudenco vokiečiai smarkiai atsilaiko. Berlino telegramos skelbia, kad mušiuose prie Allensteino, vokiečiai apgalėjo 3 rusų korpusus ir paėmė nelaisvėn 70,000 kareivių, tarp tų 300 oficierių ir keletą vyriausių rusų generolų, taipgi daug kanuolių ir amunicijos.

Lenkų sukilimas prieš Maskoliją.

Lenkų Tautinio Apginimo Komitetas (K. O. N.) praneša Amerikos lenkams sekančią žinią (žinia del komunikacijos pertraukimo yra suvėlinta): Sukonferderuotų Nepriklausmingumo šalininkų komisija apskelbė sukilimą Lenkijos karalystėje. Traukyje poros mėnesių šauliai (strzelcy) perėjo rubežių ir kariauja su užpuolomis.

Austrija apskelbė Lenkų karaliumi arcikunigaikštį Karolių Stefaną iš Žyvco, Vokietija pasiulė kokį ten katalikišką Hohenzollerną, o Rusija apskelbė savo proklamaciją šaukdama Lenkiją pagelbėti Rusijai sumušt Austriją ir Vokietiją, už ką caras pasižada buti Lenkijos karaliumi.

Lenkai strzelcai sykiu su šokolais skaitliuje 1200 žmonių sumušė 4000 kazokų prie Miechovo. Mušyje kazokų krito 450, gi lenkų 140 žmonių. Kazokai priversti buvo bėgti. Pirmesnės žinios skelbė, kad kazokus sumušė "Galician guards", dabar pasitvirtina, kad tai lenkų buta.

SAKO, ATMUŠĖ VOKIEČIŲ ARMIJĄ.

Paryžius. — Rugsėjo 6 d. laikraščiai paskelbė oficialį komunikatą, sulig kurio apginanti Paryžių suvienytoji kariumenė sumušė vokiečius prie Ourcy upės.

Karės ministerija gi paskelbė savo raporte, kad kairysis francuzų armijos sparnas del strategijos pasitraukia atgal, bet vokiečiai, rodosi, neina link Paryžiaus. Paėmė jie La Ferte Sous-Jouarre, ir susikoncentravo vakariniame krašte Aragonijos. Francuzų dešinysis sparnas Lotaringijoje laikosi gerai. Maubeauge laikosi, nežiurint, kad priešas smarkiai bombarduoja.

Laukiama francuzų pagelbon pribunant 300,000 anglų kariumenės. Taipgi pasklydo žinia, kuri oficialiai nepatvirtinta, kad netrukus Marseillezoj išsėsią 200,000 japonų, kurie išsiųsti Anglijos pagelbon.

UKRAINA TAIPGI SUKILO.

Londonas. — Rugpjučio 31 dieną Rusijos ambasadorius Londone aplaikė užginčijimą kaslink paskelbtos žinios apie revoliuciją Rusijoje. Tačiaus tame užginčijime minima tik apie Odesą ir Kaukazą. Tačiaus Rotterdam praneštos žinios sako, kad prieš Rusijos veldžią sukilo ukrainiečiai ir rutėnai iš Podolijos ir Volynijos, o taipgi ir Suomija pradėjusi revoliucijinį judėjimą.

DU ČEKŲ PULKAI PAKĖLĖ MAIŠTĄ.

Londonas. — "Daily Telegraph" po data 5 rugsėjo paskelbė, kad aplaikė iš užsitikėtino šaltinio informacijas apie susibuntavojimą austrų kariumenėje, stovinčioje sostainėje Viennoj, dviejų pulkų, susidedančiųjų iš vienų čekų. Kada tiems pulkams įsakyta išeiti karės laukan, jie atsisakė. Sakoma, kad didelį skaitlių maištininkų karės lauko teismas pasmerkė mirtin ir tuoj kaltininkus sušaudė.

ŽUVO 3 RUSŲ GENEROLAI.

Londonas. — Aplaikyta čia patvirtinimas žinios, kad generolas Samsonovas, viens gabiausiųjų rusiškų generolų žuvo mušyje. Buvo jis atsižymėjęs ruso-japoniškoj karėj, kurioje vadovavo Sibirijos kazokų divizija. Paskui buvo paskirtas Turkestano gubernatoriumi ir gyveno Taškente iki dabartinės karės.

Paskutiniuose mušiuose taipgi žuvo generolai Martov ir Petrovič.

200,000 TURKŲ PAGELBON VOKIEČIAMS.

Londonas. — Telegrama iš Berlino praneša, kad 200,000 turkų jau sumobilizuota ir, kaip užtikrina fieldmaršalas Goltz, toji kariumenė greitu laiku stos Vokietijos pagelbon prieš maskolių.

VOKIEČIAI PASIUNČIA 200,000 VYRŲ PRIEŠ RUSUS PRUSIJOJE.

Paryžius, 5 rugsėjo. — Penki vokiečių kariumenės korpusai, kaip praneša Paryžiaus dienraščio "Matin" korespondentas likosi pasiųsti iš Belgijos ir šiaurinės Francijos į Prusiją, kad sulaikius rusų kariumenę.

Telegrama iš Kopenhagos praneša, jog iš privatiškų laiškų patiriama, kad daugybė vokiečių daktarų pašaukta karės laukan, kad sustabdžius choleros besiplėtojimą.

Korespondentas dienraščio "Standard" telegrafu praneša, kad francuzai ir vokiečiai mušiuose tarpe Belgijos rubežiaus ir Paryžiaus pražudė šimtus tukstančių vyrų. Vokiečių, einančių paimt Paryžių, žuvo 150,000 kareivių, tarpe tų 30,000 likosi ant vietos užmuštais, likusiejie gi sužeisti bei nelaisvėn paimti. Francuzų žuvo 100,000.

ABELNAS DALYKŲ STOVIS.

Sulig paskutinių žinių karės dalykų stovis persistato sekančiai:

Lotaringijoje ir Vogezų kalnuose francuzai atremia vokiečių antpuolus ir laiko vokiečių armiją taip, kad neleidžia vokiečiams suteikt paspirtį dešiniamjam sparnui.

Belgijoje atsibuna smarkus mušiai su vokiečiais.

Iš Petrogrado pranešama, kad rusų armija eina tolyn į šiaurius nuo Lembergo ir vis sumuša austrus.

Kinija speciale deklaracija suteikė Japonijai leidimą naudoties Kinijos keliais, kad sutraukus japonų kariumenę į apielinkę Tsing-Tao.

Vokiečių kariumenė užima liniją paupyje Marne upės iki La Ferte Sous Jouarre ir siekia Meaux tvirtovės, atstume 40 mylių nuo Paryžiaus.

ANGLŲ NUOSTOLIAI.

Londonas. — Iki 4 d. rugsėjo anglų nuostoliai, kaip skelbia oficialis karės biuro raportas siekė 10,399 vyrus. 18 oficierių ir 62 kitų rangų kareivių likosi užmuštais, gi 78 oficierių ir 312 kitų rangų kareivių likosi sužeistais.

VOKIEČIŲ ŠARVUOTAS TRAUKINYS PERĖJO RUSIJOS RUBEŽIŲ.

London, rugsėjo 6 d. — Apginkluotas kulkasvaidžiais vokiečių plienu šarvuotas traukinys perėjo Rusijos rubežių Kališo apygardoje ir pradėjo bombarduoti Wloclawek miestelį. Rusų kariumenė greit pribuvo ant kovos lauko ir laukų artilerija vokiečių traukinį gana daug sunaikino.

Wloclawek guli atstume 90 varstų nuo Varšavos ir antpuolis ant jo reiškia, kad vokiečiai pasiryžo eit Varšavon.

Vokiečių orlaivis likosi suimtas netoli Zvolen, Radomio gubernijoj. Orlaivis likosi nušautas.

Taipgi pranešama, kad rusai paėmė nelaisvėn 5000 austrų netoli Lublino, kur austrų 10 korpusas bandė perkirst rusų eiles.

3000 VOKIEČIŲ NELAISVĖJ PAS BELGUS.

London, rugs. 6 d. Reuterio agentijos telegrama iš Ostend, praneša, kad 5 d. rugsėjo atsibuvo didelis mušis prie Mechlin miesto, kur vokiečiai, pražudė daug savo kareivių. 3000 paimta nelaisvėn ir suimtiejie nuvaryta Antverpan.

Korespondentas iš Antverpo praneša, kad vokiečiai bombarduoja Antverpą iš orlaivių. Sako, kad generalis vokiečių antpoulis ant Antverpo yra su kožna diena laukiamas. Belgai išvarė iš savo šalies visus naturalizuotus, kaipo Belgijos piliečiai, vokiečius ir austrus.

NAUJAS POPIEŽIUS BENEDIKTAS XV.

Roma. — Rugsėjo 7 d. atsibuvo čionai iškilmingas sveikinimas naujai išrinkto į popiežius kardinolo iš Bolognos Dela Chesa'o, t. y. ceremonija bučiavimo švento tėvo auksuotos deimantais kaišytos šliurės.

Naujas popiežius žada savo politikoje laikyties popiežiaus Leono XIII-to taktikos ir jo diplomatijos metodų. Jis yra žinomas, kaipo reakcionieriško charakterio žmogus, delto ir likosi išrinktu, kadangi bažnyčios galybė smarkiai puola, tai manoma, kad reakcija da ją sutvirtins.

Linkime popiežiui Benediktui geros sveikatos, nes su šviesa kovot jam nebus lengva ir linkime jam neužsitarnaut tokio vardo, kokį užsitarnavo jo pranokėjas Benediktas IX-tasis.

3 METAMS KALĖJIMAN.

Berlinas.— Karės lauko teismas pasmerkė 3 mėtams kalėjiman kareivį Fischer'į už išreiškimą savo pažiurų kareiviams, kad tie karės laiku privalo šaudyt tuos, kurie jiems liepia šaudyt nekaltus žmones. Liudininkai liudijo, kad Fischeris važiuojant jiems traukiniu taip jiems pasakojo ir sakęs, jog Prusijoje didelis nuošimtis kareivių yra socialistais ir visi jie taip mano. Fischerį apskundė oficieras von Lengerke. Taipgi pasakota, kad tarpe kariumenės varoma plačiausia socialistiška propaganda ir platinama socialistų literatura, bet Fischerio draug-kareiviai tam užginčijo. Fischeris tačiaus pasmerktas 3 metams kalėjiman.

"JUGTINĖS VALSTIJOS PRIVALO PRADĖT KARĘ."

New York. — Lotynų kalbos profesorius University of Chicago, William Gardner Hale į dienraštį "Times" prisiuntė iš Havro telegramą, kurioje pasako, kad Jungtinės Amerikos Valstijos privalo apskelbti karę, nes Hagos taikos tribunolo taisyklės priimtos ir Jungtinių Valstijų parašu, patvirtintos sistematiškai per vokiečius laužomos, delto, anot to profesoriaus, Jungtinės Valstijos privalančios ginti savo garbę ir apskelbti Vokietijai karę. Ar negalėtų tas ponas profesorius pats vienas nueit francuzams ar maskoliams į pagelbą?

MAIŠTAI BUTTE, MONTANA.

Butte. — Prasidėjus čionai išnaujo riaušėm ir susirėmimams tarpe dviejų kita kitai priešingų kalnakasių unijų, prisiėjo pašaukti miliciją, kad užlaikyti tvarką. Atsiskyrėliai nuo Vakarų Kalnakasių Federacijos, kurie sutvėrė naują uniją I. W. W. skyrių, kaip jau yra žinoma, padarė tai delto, kad nenorėjo sutikti su ta tvarka, kuri reikalavo iš darbininkų, kad kiekviens jų nusileisdamas kasyklosna, parodytų unijos kortą.

Kortų rodymą panaikinus, toji naujoji unija apskelbė, kad tik jos nariai yra unijistais ir tik jiems galima dirbti kasyklose, gi priklausantie prie senos unijos turi eit lauk iš darbo.

Rugpjučio 29 d. tie "tiesioginio veikimo" šalininkai dinamitu suardė Anoconda Copper Mining Co. darbo biurą ir pradėjo ginklu kovoti prieš nepriklausančius prie jų darbininkus. Riaušėms sustabdyti policijos spėka pasirodė permaža. Nors miesto majoras socialistas Dunkan ilgai tam priešinosi, bet gubernatorius galų-gale pašaukė miliciją ir įsakė sumobilizuot visą valstijos miliciją, susidedančią iš 10 pulkų. Milicija iš Kalispell ir Libby jau pribuvo į Butte.

Gubernatorius pranešė senatoriams Evansui ir Walshui, kad tie perstatytų dalyką Washingtone, nes manoma, kad reiksią federalės kariumenės pagelbon, nesą kompanijos nusamdytiejie provokatoriai gal iššaukti visuotiną maištą.

SOCIALISTŲ ORGANAS PASMERKIA VOKIEČIŲ BARBARIZMĄ.

Londonas. — Berline einantis vokiečių socialistų partijos centralinis organas "Vorwaerts", rugpjučio paskutinėmis dienomis patalpino straipsnį, užvardintą "Musų priešai", kame persergsti vokiečius, kad vengtų viso to, ką gerbia ir skelbia šovinistiški vokiečių laikraščiai, patardami vokiečių kareiviams be jokių atsižvelgimų vartoti aštrias priemones kovose su belgais ir francuzais. Šovinistų laikraščiai nori, kad militariškuoju barbarizmu sukelti baimę pas priešą ir kad pasaulis manytų apie vokiečių galingumą.

"Vorwaerts" aštriais žodžiais pasmerkia tokių pamokų skelbimą kareiviams, kurie ir be to skerdynėse nedaug paiso kas reik, o kas nereik žudyti. Bet kaslink žinių buk vokiečių kareiviai šaudo į kaimiečius, tai "Vorwaerts" sako, kad tokias žinias leidžia tokie pat šovinistiški kitų tautų laikraščiai, kad labiaus plėtoti tautinį neapsikentimą. Gi tos žinios, kad Belgijos kaimiečiai šaudo į vokiečius kareivius iš už-tvorių, tai "Vorwaerts" sako, jog kiekvienas belgas jaučia, kad jam daroma skriauda per vokiečių užpuolikus, todėl jų pasielgimas yra pilnai išteisintinu, ypač karės laiku.

APŽVALGA.

IMKIMĖS UŽ DARBO.

"Naujienų" N 45 Chicagietis padavė sumanymą, kaip sušaukus Lietuvių Politikinį suvažiavimą. (Patį projekto branduolį paskelbėm "Kovos" N 36). Projektas suorganizavimui minimo suvažiavimo yra bene atsakančiausiu. Gal kai-kas jame da ir bus pataisytino bei pridėtino, bet tas nesvarbu. Svarbu tas, kad tuojaus projekte minimos organizacijos galėtų išrinkti narius į minimo Suvažiavimo sušaukimui komitetą.

L. S. Sąjunga, kaipo vadovaujanti lietuvių visuomenėje organizacija, nieku budu negali pasilikti užpakalyje, bet ji pati turi buti tarpe to suvažiavimo iniciatorių. Delto V. Komitetas turi pasistengti kuoveikiausiai nuspręsti ar Sąjunga turi suvažiavime dalyvauti su savo sprendžiamuoju balsu ar ne.. Jeigu pripažįsime, kad Sąjunga tur turėti sprendžiamąjį balsą tame **visuotiname politikiniame** suvažiavime, tai P. Komitetas privalėtų taipgi kuoveikiausiai nuskirti iš LSS. narį L. Politikinio Tarppartijinio Suvažiavimo surengimui bendran komitetan, kuris aptars kada, kur ir delko suvažiavimas turi but sušauktas. Tik bendrai **visų didelių lietuviškųjų organizacijų** sušauktas suvažiavimas gali but **visuotinu,** ir tik tuomet mes, atstovaudami didžiausią lietuvių visuomenės klesą—proletariatą, galėsime suvažiavimui paduoti tos klesos postulatus ir reikalauti, kad suvažiavimas juos įleistų savo reikalavimų programon.

Delto LSS. didele priederme yra kuoveikiausiai pradėt toj linkmėj darbas ir, kaip minėjau, Sąjungos centras turi tart, nelaukiant nė valandos, nes laikas trumpas ir momentas svarbus. Ateina valanda, kada tyronų jiegai pakliuvus spąstuosna ir pavergtiejie gauna progą atsiliepti.

Savo reikalavimus bendrai su visa carato pavergta liaudžia visupirma turėsime paduoti musų liuosybės ir apšvietos atkakliam priešui, veidmainingam ir melagingam despotui, kuris niekad savo prižadų nėra ištesėjęs, kuris delto nėra vertas jokio pasitikėjimo.

Ateinančiose revoliucijos kovose Lietuva, kaip ir kitos maskoliškojo despotizmo per amžius skriaudžiamos ir teriojamos tautos, turės pareikalaut sau priklausančių teisių: tautinės nepriklausomybės, liuosos nuo kaizerio ir nuo caro globos — laisvos demokratiškai suorganizuotos Lietuvos, su visuotinu, tiesioginiu ir slaptu balsavimu, pripažintu visiems sveikiems abiejų lyčių žmonėms, kaipo gvarancija pilietiškų teisių.

Šiems klausimams ir reikalams prieš mus stovint, mes negalime neprisirengti darban. Negalima ir pasitenkinti vien p. F. Živatkausko sumanytais memorialais. Musų reikalavimai turės buti raiškesni ir platesni negu maldavimai.. Delto negalime tų reikalų palikti vien kokiai-nors vienai visuomenės dalelei, nes čia **visų musų bendras reikalas ir visa visuomenė tų reikalų aptarime turi turėti sprendžiamąjį balsą.** Ypač be to balso negal pasilikti musų liaudies vadovaujanti organizacija Liet. Socialistų Sąjunga.

Atsitikus taip nepaprastam musų gyvenime atsitikimui, LSS. centralinės įstaigos pasijuto kebliame padėjime. Laiko trumpumas neleidžia klausimą leist referenduman, o LSS. konstituciją nieko nepasako, ką tokiame atsitikime reikia veikti.

Man rodos, kad šiame atsitikime visgi galima butų V. K. pasiremti Sąjungos konstitucijos str. V, par. 4, raide c, vietoj, kad likt bespekiais...

Referendumas taip umu laiku negal pereiti, o jei ir balsuos, tai toli nevisi, gi jei spręstų V. K., tai jis spręstų varde visų atstovaujamų rajonų narių. Čia demokratizmas nebutų laužomas.

LINK LIETUVOS GELBĖJIMO FONDO.

Kuone visi musų lietuviški laikraščiai jau išreiškė savo nuomones kaslink įsteigimo Lietuvos gelbėjimo Fondo. Tai sakoma bus lyg Raudonasis Kryžius, kuris šelpsiąs karėje nukentėjusius žmones. Nors netikime, kad toks fondas ištesės sušelpti nors šimtiną dalį nukentėjusiųjų, ir netikime, kad jis galės atlyginti nors milioninę dalelę skriaudų, kokias ta karė Lietuvai padarys, bet jo reikalingumą mes visgi pripažįstame, nors anot "Keleivio", negalima sutikti, kad tas reikalas butų vedamas po vieno SLA. firma. Musų nuomone, ir tas nesvarbu po keno firma jis bus by tik bus ir rems vertus rėmimo Lietuvos reikalus, by tik jis nešeltų tų įstaigų, kokias mano šelpti kunigijos steigiamas "Tautos Fondas", kad jiems nesvarbu bus šelpti nukentėjusius, bet svarbu surasti nuolatinį, anot "Draugo", šaltinį, iš kurio bus šelpiamos klerikalų mokyklos, prieglaudos, **patarimo biurai** ir tt., gal dar tame "ir taip toliaus" užslėpta vienuolynai, klebonijos ir tiems panašus "tautos garbės ir galybės" reikalai...

Nors "Tėvynėje" p. Račkauskas ir pasakoja, jog esanti prie LSS. Revoliucijos ir Kankinių Šelpimo įstaiga šelpia tik vien išdininką, mes ant tokio **dictum** atsakysime p. Račkauskui vėliaus, pastebėdami dabar, jog ką ir kada toji įstaiga šelpė raportų išdavinėti nematome reikalo. Jeigu yra suaukautų kankiniams ir revoliucijos reikalams aukų, jų nė R. ir K. Š. K. išdininkas, nė LSS. saviems reikalams nesuvartojo, bet suvartoja ir suvartos tam tikslui, kokiam yra suaukautos. Gi jei tautininkai ta įstaiga nepasitiki, gali sau steigt savąją ir šelpti tuos reikalus, kurie yra verti šelpimo. Sąjungiečiai ir Lietuvos laisvės ir kulturos apginėjai savo keliu ir per savo įstaigą gasime šelpti, kaip šelpėme musų nuomone šelpimo vertus reikalus. Delto visai nematome reikalo prieštaraut tokio SLA. steigiamo Lietuvos Gelibėjimo Fondo įkurimui ir jam aukų rinkimui.

Tiktai, kad Lietuvos gelbėjimo reikalas yra **visų reikalu,** tai ar nebutų nuosekliau, jeigu sušaukus visuotinas Amerikos Lietuvių Politikinis Tarppartijinis Suvažiavimas ir šį klausimą jame išrišt, po keno firma turėtų buti toksai Lietuvos Gelbėjimo Fondas. Nesa, kada šiandien maž-daug tokia įstaiga yra po LSS. firma, ją nepasitenkina musų "tautiečiai". Kada gi vėl tokia įstaiga bus po SLA. firma — ja nepasitikės socialistai, kaip jau matoma ir iš "Keleivyje" išreikštos link tokio fondo reikalingumo nuomonės.

Visų tų nesusipratimų išvengimo delei taipgi reikalingas ir šiuo žvilgsniu padaryt **visuotiname** suvažiavime bendras nutarimas, keno globoje ir kaip tas fondas turi but įsteigtas ir tvarkomas. Rodos, tik tuo keliu mes prieisime prie bendro sutartino ir pasekmingo darbo, prašalindami tuos nuolatinius daug kame, o ypač Lietuvos gelbėjimo reikale nereikalingus 'besivaržymus' ir besikoliojimus.

Taigi visais atžvilgiais **visų didelių Amerikos lietuvių organizacijų** susitarimas yra butinai reikalingas ir bendras tų organizacijų atstovų suvažiavimas butinas, jeigu ištikrųjų manoma kas-nors pozityvio Lietuvos gelbėjimui veikti.

RUSIJOS REVOLIUCIJOS BELAUKIANT.

Pereitame "Kovos" numeryje paminėjome, kaip kunigija nuogandauja laukiamos revoliucijos Rusijoje. Ten sakoma, kad tie "Kristauts pasekėjai" pasmerkia visokias kares, o sykiu ir revoliucijas. Čia norime dar keletą žodžių pasakyti ar ištikrųjų kunigija pasmerkia, kad ir dabartinę karę.

Mes socialistai pripažindami, kad šiandieninė karė yra butinybė, kaipo išraiška tų jiegų, kurios tvyro šiandieninėj kapitailistinėj draugijoje, pasmerkiame karę jau ir tuomi, kad vedame neatlaidžią kovą prieš viešpatavimą vienos žmonių klesos ant kitos, kas yra vyriausia karių priežasčia.

Dabartinė Europos karė prasidėjo ir delto, kad sykiu su katolicizmo propaganda tarpe Balkanų stačiatikinių tautelių brukti ir Austrijos politiką, kitais žodžiais sakant, kad daryti ten savo prekiams rinkas. Iš kitos pusės, kad padarius liuosą kelią ant Balkanų **caroslavijai.** Tos tai tendencijos ir sudaro Austro-Rusijos varžytinių priežastį. Rusija vardan suvienijimo visų slavų po viena cariška vėliava grudžiasi prie Viduržemio juros, kad paskui visas slavų gentes pavergti po aziatišku despotizmu. Rusijos skolos jau siekia septintą dalį viso šalies turto vertybės. Nuošimčiai už tas skolas siekia tukstančius milionų rublių, kas taipgi verčia užkariauti kolonijas, kad apmokėjus bent skolų procentus. Be tos karės caratui gręsia neišvengtinas bankrutas. Tų skolų valstybei pridaryta delei nuslopinimo pavergtosios liaudies revoliucijos ir del nuolatinio ginklavimosi. Taigi,, **karę rengė ir iššaukė Rusijos despotizmas del apginimo autokratijos ir del išmokėjimo valstybės skolų, pridarytų autokratijos palaikymo delei.**

Socialistai visame pasaulyje pasmerkia tą karę, bet negirdėjome, kad kur-nors protestuotų prieš karę suorganizuotos krikščionių bažnyčios, ypač katalikiškoji, nors girtasi laikraščiuose, kad tos bažnyčios galva — popiežius net ir mirė iš baimės, kokią jam darė toji baisi Europinė tragedija. Bet "Draugas" begėdiškai gal pasakot, jog jie "Kristaus pasekėjai" pasmerkia karę. Kur ir kada tai viešai padarėt dvisški tėveliai?

Gynėte ir ginate tą supuvisį ir piktadarišką surėdymą, rymojantį ant vergimo silpnesniųjų per stipresnius. Jųs esate sankaltininkais už tas baisias piktadarystes ir pasižiurėkite į savo rankas ir sąžines ar jos nesuteptos tuo krauju ir ašaromis, kurių upeliai teka Europos laukais. Ginate tas piktadarystes, šaukdami: "pasmerkiame ir tuos, kurie pataria žudyti prispaudėjus". Taip jųs tik tuos pasmerkiate, kurie kaipo ranka Nemezydos baudžia tyronus už neatlyginamas skriaudas!

Europinės politikinė, ekonominė ir moralė tvirtovės dreba nuo pamatų iki pat viršunės. Galingoji nuskriaustosios liaudies ranka pakyla, kad teist kaltininkus. Jie apimti dreba. Nemanome, kad tai bus paskutinis galingų spėkų susirėmimas, bet jis sudrebins šiandieninį nelemtą kapitalistinį surėdymą taip, kad nežiurint, jog susipratusiojo proletariato spėkos irgi susimažins, socialės revoliucijos uždaviniai žymiai turės palengvėti, nes išlikusiems atsiskleis silpnos pusės šiandieninio surėdymo, ir leis nukreipti revoliucijinės dvasios smugius į tas spragas, idant galutinai griutų kapitalizmo bastilija. Tiesa neklausia ar kunigijos "moralybės" taisyklės leidžia jai eiti ar ją pasmerkia — jinai eina ir jos pergalė neabejotina.

Pasveikinimas Darbo Dienoj.

Iš E. V. Debs.

Darbininkas — tai yra vienatinis žmogus, kurio artumoj aš nusiimu savo kepurę. Kada aš jį sveikinu, aš jį guodoju ir, taip darydamas, pagerbiu save.

Darbininkas — šiandien yra ta diena, kurią reikia parašyti didelėmis raidėmis; ji davė man tai, ką aš turiu, padarė tuom, kuom aš esmi, ir padarys tuom, kuom tikiuos buti; ir aš dėkuoju jam už tai: už akis, kuriomis aš galiu regėti, širdį, kad jausti, ir balsą, kad kalbėti už **darbininką.**

Kaip marmoras, iš kurio darbiniko ranka iškalta garbinga stovyla, darbininkas yra tas pats marmoras, iš kurio gamtos ranka iškala **tikrąjį žmogų.**

Kaip visi viso pasaulio darbininkai reikalingi, taip ir kiekvienas atskiras darbininkas reikalingas palaikymui žmonijos.

Darbo diena yra diena, kad duot pasilsį raumenims, ir duoti progą smegenims apmąstyti tai, kas jau padaryta, kas dabar yra, ir ką dar reikės daryti.

Kelias buvo ilgas, sunkus, ir pilnas skausmo, ir daugelis krito jojo pakelyje, bet **nepergalėtina darbininkų armija,** vis dar tebemaršuoja, ir, metus žvilgsnį priekin, matome toli ant horizonto pirmuosius draugijos perversmo rausvus spindulius.

Drąsos draugai! Kova turi buti išlaimėta, o santaika tik tada ateis, kada **liuosybė** ateis su ja kartu. Tiesa yra darbininkų judėjime ir karės dievai yra prielankųs **darbininkų luomai.**

Socialistų Partija ir Amatininkų Unijos privalo išvien iškilmingai apvaikščioti **darbo dieną,** ir užtikrinti kiti kitiems savo bendrą pasiketinimą ir pagelbėjimą kiekvienoj politikos ir ekonominėj kovoj, pakol ji liks galutinai išlaimėta ir darbininkas pilnai paliuosuotas.

Darbo dienoje neužmirškime praeities. Pamąstykit apie namus. Pamąstykit apie Latimmerį. Pamąstykit apie Buffalo. Pamąstykit apie Coeur d'Alene. Pamąstykit apie Croton Dam. Pamąstykit apie Chicago. Pamąstykit apie Virden. Pamąstykit apie Pana. Pamąstykit apie Leadville. Pamąstykit apie Cripple Creek. Pamąstykit apie Victor. Pamąstykit apie Tellurida. Pamąstykit apie Ludlow.

Šitos vietos yra iš daugelio kruvinų kovų darbininkų praeityje už **industrialinę liousybę ir draugijinę tiesą.**

Kiek daug ir kaip aršios ir kruvinos da bus kovos ateityje!

Draugai, šioji diena yra Darbininkų diena, kad mąstyti apie **klesinę kovą** ir apie **balso** teisę; diena kad paduoti vieni kitiems rankas ir tuoju Darbininkų retėžiu apsupti žemės skritulį, surišant žmoniją tarptautinių **solidarumu ir revoliucijine dvasia.**

Mes visi esame kaip vienas — visi darbininkai visokių užsiėmimų. Mes nepripažįstame skirtumo tautybės religijos, nėgi lyties darbininkų judėjime. Mes tik žinome, kad musų širdįs plaka vienokiu proletarišku jausmu, ir kad mes laikomės musų klesos, kuri maršuoja prie savo siekio, kad **darbininkų solidarumu** panaikinus visos pavergtos žmonijos vergiją ir perkeitus šį netikusį draugijinį surėdymą į **žmonišką** ir civilizuotai žmonijai patinkantį.

Špokas.

"Delko mane žudai?" — Kaip tai? Argi tu negyveni anoj pusėj upės? Jei tu gyventum šiapus upės, aš skaityčiau save galvažudžiu, ir mano darbas butų piktadarystė...

Paskalius.

PASIKALBĖJIMAS DĖDES SU POVILU

— Gerą dieną Povil!

— Ačiu, ačiu, dėde.

— Gerai, Povil, kad aš čia tave sutikau, nes turiu daug svarbių reikalų apkalbėt.

— Labai man linksma, kad dėdė nors kartą pradėtum kalbėt ką-nors svarbaus.

— Povil, jau ir aš žadu prie socialistų prisirašyti; mat tą jusų raudonoji nedėlia ir man smegenis galvoj sumaišė. Bijau, kad dabar ir mane kunigas gali spaviednės nepriimti.

— Labai gerai dėde, kad jau pradedi protaut, o gal ir busi, kada socialistu. Bet dabar da negali but socialistu, nes bijai kunigo ir tiki į visokius pritarus.

— Bet aš visgi noriu but socialistu.

— Man labai žingeidu, dėde, kodėl taip umai persimainai. Aš atsimenu, kaip prieš kiek laiko dėdė plepėjai visokius niekus.

— Mat, patyriau, Povil, kad socialistai visada teisybę sako.

— Ar tik, dėdė, nebuvai socialistų susirinkime?

— Jes, Povil, aš buvau net trijose socialistų prakalbose ir girdėjau, kaip kalbėtojai sakė, kad vargas ir klapatai, priverčia žmogų girtuokliaut. Aš, Povil, iš pradžių tam netikėjau, bet dabar pats persitikrinau, kad tas tikra tiesa.

— Taigi pasakok, kaip tai?...

— Tik paklausyk, Povil; aš papasakosiu. Gal tu girdėjai, kaip neperseniai vienas tautiškas redaktorius buvo išmislinęs gerą triksą ant socialistų, aš ir pats tada džiaugiausi. Bet, kada jam tas nenusisekė, tai jisai iš didelio klapato net pradėjo girtuokliaut. Tai, Povil, tas redaktorius nors buvo ir labai razumnas, bet apimtas didelio susikrimtimo pradėjo girtuokliaut.

— Kad skurdas ir nedateklius sukrimzdina žmogų ir priverčia silpnadvasius žmones prie girtavimo ir kitų prastų darbų, tai tas tiesa, dėde. Todėl mes socialistai ir reikalaujame, kad butų prašalinta netikusi kapitalistiška sistema, tankiai paliekanti žmogų be darbo ir kiekvienu žingsniu besąžiniškai išnaudojanti, ir stumianti žmones į nusiminimą. Šiandien darbininkas iš savo uždarbio vos penktą dalį, gauna, užtat negali nusipirkti visų reikalingų daiktų, o tas stumia į skurdą ir nusiminimą. Tą teisybę mato ne vieni socialistai, bet mato ir tautiečiai ir kunigai, tik jie tyli, apgindami tokį netikusį surėdymą.

— Aš visuomet, Povil, klausau pamokslo bažnyčioj ir negirdėjau, kad kunigas butų sakęs, jog kapitalistai žmonės vargdina. Dabar ir man rodos, kad jie žmonėms neaiškina todėl, kad ir jie nieko nedirba ir poniškai gyvena.

— Jie nevien ką, dėde, neaiškina, bet dar kovoja prieš tuos žmones, kurie nori apšviest darbininkus, nes jie supranta, kad žmonėms apsišvietus ir jie negalės taip lėbaut, kaip kad dabar.

— Bet ką, dėde, norėjai papasakot man apie tąjį tautišką redaktorių, tai aš netikiu, kad jį skurdas ar "klapatai" privedė prie girtuoklystės.

— Povil, kiba tu neskaitei vienoj gazietoj, kur koks ten Konkolauskas rašė, kad matė jį tautiškam saliune Waterburyj girtą.

— Taip, bet gal tas mokslinčius, kaip dėde, jį anuosyk vadinai, jau ir pirma tautiškai mokėjo svaigalus siurbti. Mat, blaivas ir sveiko proto žmogus nebutų taip kvailai pasielgęs, kaip kad jieškojimas šnipų socialistų tarpe. Kitam duobę bekasdamas pats purvuose ligi ausų išsimaudė.

— Tai tu, Povil, gal sakai, kad ir aš pastojou girtuokliu ne iš vargo.

— Galbut, jog dėdė ir pradėjai gert iš vargo, bet visgi neprotingas pasielgimas skandint vargus girtuoklystėj. Jeigu, dėdė, nori kovot su vargais ir skurdu pasekmingai, tai užsirašyk "Kovą", skaityk naudingas knygas ir tokiu budu galėsi pasekmingai kovot su netikusia, kapitalistiška sistema.

— Aš ir dabar, Povil, skaitau "Draugą", o vis nei kiek nemoku kovot su klapatais.

— "Draugas", dėde, tavęs neapšvies ir ne išmokins, nes "Draugą" rašo toki žmonės, kurie nori, kad dabartinė sistema dar ilgai gyvuotų. Jį leidžia ir rašo kunigai, kad mulkinus žmones ir palaikius juos tamsybėj, nes tamsų lengva jiems apgaut ir išnaudot. Jie žmonių delto nemokina bet temdina.

— Gerai, Povil, duok-šią "Kovą" ir užrašyk man ant čielų metų.

Burdingonas.

Karė liepsnoja. Minios susiremia. Virpa ir verda kova, raumoja kanuolės, girdis šauksmai: musų viršus!

Pergalėtojai vejasi pergalėtuosius, žudo, naikina, breda kraujo klanais, mindžioja sudraskytus kruvinus kunus, klumpa ir kraujuose voliojasi, nepasibjaurėja nė sudreba baisenybe savo pergalės.

Europos Kare ir Socialistai.

Galų-gale paaiškėjo, kaip Europos socialistai atsineša linkui karės.

Jau beveik visi socialistų laikraščiai paskelbė, kad Francijos socialistai griebėsi už šautuvų ir nuėjo karės laukan, kad gynus savo šalį nuo užpuolikų vokiečių. Bet vokiečių socialistai tą patį padarė: šie nuėjo karėn, kad gynus savo kraštą nuo barbariškos Maskolijos.

Geriausiai nušviečia vokiečių socialistų taktiką link karės jų atstovo draugo Hugo Haase'o kalba, kurią jis pasakė nepaprastame parlamento susirinkime, sušauktame kaizerio rumuose rugpjučio 4 d., kad aptarus valdžios reikalavimą paskirti karės reikalams 5 miliardus markių. Minėto socialistų atstovo, parlamento nario, H. Haase prakalba žodis į žodį, kaip ją padavė atėjęs iš Vokietijos laikraštis "Het Volk", skamba:

"Atsirandame svarbiame momente, kuomet reikia spręsti apie gyvastį ir mirtį. Imperialistinės politikos, kuri stveriasi už ginklo ir sėja baisenybes, pasekmės pakilo kaip viesula.

Už tą nelaimę atsakomybė puola ant tos politikos advokatų. Mes neatsakome už ją.

Socialdemokratija visuomet kovojo prieš tos rųšies politiką visomis savo jiegomis, kokia tik turėjo, o net iki paskutinės valandos stengėmės ginti santaiką ir ramybę, reikalaudami to savo demonstracijomis visuose kraštuose, ypač bendrai tame veikdami su musų broliais francuzais. Musų pastangos tačiaus paliko be rezultato. Ir dabar stovime priešais užpuolimą ant musų krašto. Dabar negalime svarstyti klausimą: **už** ar **prieš** karę, bet reikalas pamąstyt kokių priemonių reik stverties, kad gynus savo kraštą.

Šiuo momentu mintijame apie tuos milionus draugų, kurie be jų kaltybės yra įtraukti karėn. Jie tai labiausiai turi nukentėti delei sunaikinimų, kuriuos savo pasekmėse karė neša.

Musų geriausi linkėjimai lydi musų broliams, pašauktiems prie ginklo, nežiurint kokių kas pažiurų. Neužmirškime taipgi motinų, kurios likosi nuo savo sunų atskirtos; tų moterų ir kudikių, kuriems karė išpėšia gal vienatinį maitintoją, ir kurie pasilieka baisiame skausme ir rupestyje apie savo mylimiausius, o sykiu stovi ir prieš bado šmėklą.

Desėtkai tukstančių sužeistųjų arba invalidų sugrįžš nuo karės lauko.

Skaitome savo priederme visa tai nurodyti, ir stengties sumažinti jų kentėjimus ir neaprašomą vargą. Bet del savo tautos liuosybės ir nepriklausomybės reikalas apveikt rusišką despotizmą, kuris yra suteptas krauju savo prakilniausių sunų.

Delto musų priedermė stoti prieš tą pavojų, kuris gręsia musų kulturai ir musų krašto nepriklausmingumui. Iš tos priežasties šiandien darome tai, apie ką visuomet kalbėjome. Valandoje pavojaus musų tėvynėj gali mumis pasitikėti.

Stovime ant pagrindo tarptautinio darbininkiško judėjimo, kuris visuomet gvarantavo kiekvienai tautai teisę savistovingumo ir apsigynimo, bet sykiu nesiliaujame smerkę karę, pradedamą del pavergimų.

Musų troškimu yra, kad kariaujančios valstybės kuoveikiausiai pradėtų tarybas del susitaikymo ir užbaigtų karę, kad galėtų užstoti taikus gyvenimas tarpe musų kaimynų.

Skaitome savo stoveinę pilnai sutinkančia, o ne priešinga su tarptautiniu solidarumu, kurio labui visuomet veikiame, lygiai kaip ir vokiečių liaudies labui. Tikimės, jog šitoji nelaimingoji karė bus milionams žmonių pamoka ir pripildys jų širdis pasibjaurėjimu ir pasmerkimu karės. Gal per ją prieisime prie idealų, socialdemokratijos ir tautų santaikos. Ta minčia vaduodamiesi balsuojame už reikalaujamus karei kreditus".

Kaip jau žinoma, socialistai visuose kraštuose išsyk visomis savo jiegomis stengėsi sulaikyti karę. Išleido atsišaukimus į darbininkus, laikė protestų mitingus, grumojo visuotinuoju streiku, net suvažiavę visų kraštų socialistų atstovai nutarė, kad Francijos socialistai per savo valdžią turi sulaikyti Rusiją, o vokiečiai Austriją nuo karės. Tačiaus tas negelbėjo. Karė išsiveržė kaip sprogstančios medžiagos liepsnos ir socialistams liko vien klausimas: ar eiti karėn ar ne.

Belgijos socialistai pirmutiniai stvėrėsi už ginklo, kada jų kraštui pasirodė pavojus. Net socialistų vadovas Vandervelde, nežiurint, kad tas priešinasi internacionalizmo principams, įstojo į klerikališkąjį ministerių gabinetą, kad gynus šalį nuo vokiečių invazijos.

Francijos socialistai ir net sindikalistai visi nusprendė stoti kariumenės eilėsna, kad gynus savo krašto laisvę ir savo kulturą. Sindikalistų laikraščiai pradėjo šaukt visus darbininkus kovon už šalies nepriklausmingumą, gi draugas Gustavas Herve viename savo straipsnių apreiškė, kad francuzai darbininkai dabar privalo savo himnu skaityti ne "internacionalą", bet "marselietę".

Kaip iš virštilpusios Vokietiprakalbos matome ir Vokietijos jos socialisto drg. H. Haase socialistai taip-pat stojo apginime savo krašto ir kulturos nuo maskoliškojo despotizmo.

Išsyk visa tai pasirodo kaip tai keistai ir nesmagų įspudį dario ant proletaro toksai socialistų nepaisymas į tarptautinius socializmo principus, tačiaus nuodugniau pagalvojus greit pasirodo, tas apsireiškimas pilnai naturaliu. Socialistai niekad nebuvo veidmainiais ir negali buti savo veikime tokiais. Jie nėra svajotojais, kaip tuli nepažįstantieji socializmo mokslo mano apie socialistus. Jie visuomet blaivai į dalykus žiuri, ir: jeigu prisieina rinkties iš dviejų blogų vieną, tai visuomet paima tą, katras yra mažesniu.

Vokietijos socialistai stojo karės pusėn, atmindami tarptautinio socializmo įstatymus, kurie pripažįsta kiekvienai tautai savistovybę ir tiesą ginties nuo užpuolimo. Maskolija varde panpamatė, jog carato kruvini naslavizmo sukurstė Serbiją prieš Austriją. Maskolija pasigebėdama intrigomis surengė užmušėjistę Austrijos sosto inpėdinio. Maskolija pasigamino sau progą užpulti Vokietiją. Socialistai stojo karėn ne prieš Rusijos tautą, bet prieš carato depotizmą, naikinantį geriausius Rusijos sunus. To despotizmo Europoje įsivyravimas gręsia dideliu pavojumi visai vakarų Europos kulturai ir civilizacijai, o ypač socialistiškam judėjimui. Delto vokiečių socialistų žingsnis yra pilnai išteisintinu. Nes tas suvis nereiškia tai, kad vokiečiai socialistai susitaiko su vokiškuoju imperializmu ir militarizmu. Ne! jie buvo ir pasilieka nepergalimais savo valdžios politikos priešais ir vokiečiai socialistais kovos kaip kovojo priešais miltarizmą patol, kol jį nesunaikįs. Bet valandoje, kada gai siekiai Vokietijos laisvę ir carato laimėjimai reiškia juodosios reakcijos sutvirtėjimą, reiškia pasidauginimą kartuvių ir kalėjimų; reiškia pasidauginimą skaitliaus ištremtinių ir politiškųjų kankinių; reiškia sutvirtėjimą preispaudos pavergtomsioms po carato jungu tautoms, vokiečių socialistai vardan tarptautinio proletariato solidarumo stojo į eiles kariumenės, kad gynus tautas ir liaudį nuo coriškojo barbarizmo, kad gynus Europos kulturą ir civilizaciją nuo despotizmo.

Taigi lai gyvuoja proletariato solidarumas, lai gyvuoja apginantis žmonių teises socializmas. Šalin despotizmas!

Ilgai mus slėgė, ilgai teriojo, žudė, kankino tamsiuos urvuos — bet jau skriaudikams galas atėjo, ginklas nuo vargo mus paliuosuos. Tik smarkiau ir drąsiau kartu stokim — sostai jų sugrius!

Moterų Skyrius.

TEISYBĖ.

Vieną gražų vakarą pas mane atėjo draugė ir atsinešė "Kovą".

— Ar matei, kaip tas Bedalis Vaclovas tave bombarduoja?— užklausė mane.

— Tai tikras "bedalis"? — atsakiau Ancei, nusišypsodama iš jos užklausimo.

Kas tolesniai buvo kalbėta, tai tegu pasiliks nežinėj, gana to, kad Ancė ant galo pasakė:

— Taip, jie išrodinėja musų ydas, tas gera, nes ydas visgi greičiau pastebi kiti, negu mes patįs. Tik klausimas ar tokiais nurodinėjimais galima tas ydas pataisyti? Jei katra musų be kojos ar žvairomis akimis, ar šiaip kaip gamtos nuskriausta, tai argi pašiepimais, išjuokimais galima pataisyti? Man rodos, kad sarkazmas ir cinizmas ne pataiso, bet kaip tik atbulai žmonių dvasios ydas padidina, nes auklėja kerštą ir tą patį cinizmą.

Aš sutikau su Ancės nuomone, o ji tęsė toliaus:

— Mus dar kaltina už nemorališkumą. Bet ar merginos gali buti nemorališkomis, jeigu tokiomis jas nedarytų ištvirkėliai ir vyliugai vaikinai? —

O jųs vargšai! Išmokinkite pirma save dorai gyventi. Jųs žinote, kad jųs busite tėvais, ir turėsite likti šeimynos galva, o pasižiurėkite ar daug tų galvų yra turtingų protu ir gyvenimo pažinojimu, mąsčiau aš, kada Ancė vėl kalbėjo:

— Bedalis Vaclovas sutinka su mano nuomone, kad lietuvaitės gali tekėt ir už išmintingų svetimtaučių. Bet ar šiaip ar taip visgi musų jaunuoliai nežino, ko jie nori iš merginos. Jie moka jas peikti ir pravardžiuoti, bet to idealo, kokį jie sau tveria visai nemoka atvaizdinti. Jie moka piešti senmergės ar prostitutės paveikslus vaizdžiomis parvomis, bet nepagalvoja, kad senmergėmis ir prostitutėmis gražiausias, o galbut ir prakilniausias merginas padarė ne kas kitas, kaip tik vyrai. Tik tegul supyksta ant merginos už nepasidavimą jo norams, tuojaus ji bus išgarsinta smuklėse ar bolinėse, kur su pasididžiavimu pasakos, kad tokią ir tokią matęs su tokiu ir tokiu po hotelius vaikščiojant. Ir kaip bematant merginos reputacija, pikti liežuviai sumaišys su purvais, jos morališkumą mindžios purvinos kojos pačių didžiausių nedorėlių. Ką tokiame atsitikime mergina gal daryti? Kaip jinai gal apginti savo doros garbę? Moteriškę draugija pasmerkia, bet tikras moralybės naikintojas, tikras piktadaris visuomet tarpe savo draugų da pasigirs savo darbais.

— Bet Bedaliui Vaclovui, sako įdomu, kad patariama merginoms tekėt už dorų svetimtaučių.

— Man visai neįdomu — atsakė Ancė. — Štai kodėl! Musų vaikinai jieško sau jaunų patįs budami dusyk už jieškomas vyresniais. Jauni gi neturi laiko galvot apie apsivedimą. Seni jaunikiai jieško moteries tankiausiai, kad ta butų jam tik tarnaitė, delto jiems meilė neturi nieko svarbaus, o tuotarpu tik širdis, o ne kokie kiti išrokavimai turi tame, tai yra susituokime, sprendžiamąjį balsą. Ir mano nuomone geriau eit už kiniečio ar japono, negu už nusidėvėjusio savo viengenčio.

— Ancė, bet visgi to viešai pasakyt negalima: "tautiečiai" tiesiog išgamomis mus apšauktų.

— Aš noriu ir busiu atvira. Nepaisau, kad mano teisybės žodžiai skaudžiai palies tuos, kurie mato ydas pas merginas, gi savo ydų visai nemato. Jeigu jie mano, kad jie savo iškaišiojimais mums musų ydų pataisys mus, tegul pripažins kad ir mes tuo pačiu keliu galime ir privalome juos taisyti.

— Gera iš tavęs filosofė, Ance. Pažiurėsime ką musų vaikinai atsakys.

Po valandai Ancė išėjo, o aš ilgai mąsčiau apie tai, ką ji pasakė. Ji daug teisybės, karčios ir liudnos teisybės pasakė.

Minie Kunik.

PRIEŽASTIS NELINKIMO PRIE SOCIALISTŲ.

Dirbdamas po 12 valandų į parą, o taipgi iš priežasties nepatraukimo, neturiu progos peržiurėti kožną laikraščio numerį, bet 35 num. "Kovos" perskaičiau gana atidžiai straipsnį "Moterų skyriuj", kuriame išreikšta dvi priešingos viena kitai nuomonės. Norėčiau duot apsvarstymui ir aš savo nuomonę.

A. Abromavičius kaltina labiau merginas, o K. Baltrunytė vaikinus, bet pažiurint į abidvi puses, atrodo šitaip: Ar kaltas vaikinas, ar mergina, kad tas gamtos įstatymas, žinomas, kaipo lytiškoji meilė, kankina lygiai vieną, kaip ir kitą. Čia nėra kaltas, nė vyras, nė mergina, kad jie visokiais budais stengiasi patraukt savespi mylimą ypatą.

Vaikinas, mylėdamas merginą, negaili del jos ne tik pinigų, bet ir visų savo turtų ir net pats savęs, jeigu tas pasirodys reikalinga. Bet jeigu vaikinas nemylėdamas merginą vylioja arba nustojęs mylėti, palieka ją ant juoko, tai jis yra nedorėlis, sakysiu piktadaris.

Mergina gi tankiai naudojasi iš tokio vaikino prisirišimo prie jos, pasidaro jį savo vergu, išnaudoja jį ir naikina.

Čia yra neatleistina merginos kaltė. Ji neatkreipia atydos į kančią, kuria kankina neatjausta vaikino meilė. Ant galo, kada jau visiškai jis jai nusibosta, tai jo meilę išstato ant juoko.

Delto vaikinas tankiai atima sau gyvastį, nusimena arba ir suakmenėja, kaip kieta skala, pasilieka be siekių, gyvu lavonu.

Visa tai nieko bendro neturi su nelinkimu prie socialistų. Priežastis nelinkimo — neapsišvietimas ir nesupratimas socializmo idealų. **J. A. Š.**

Pirmeivės, Tik Atgal Žengia.

16 d. rugpj. Moterų dr-stė "Birutė" mėnesiniame savo susirinkime pakėlė tikrą "bataliją" delei mano parašytos žinutės "Kovos" 31 num. Mat, toje žinutėje įsiskverbė klaidukė pasakyme "darugystė nutarė išmokėti tik trečią dalį iš prigulinčių jai (S. V.) pinigų"; o turėtų buti: "draugystė nutarė užlaikyti trečią dalį S. V. prigulinčių pinigų už "sulaužymą" dr-stės konstitucijos". Jei "Birutietės" prieš tą tik klaidą butų išstojusios, tai nebutų stebėtina; bet kuomet jos visa tą žinutę vadina "melagingu šmeižtu" ir "noru įkasti" — tai jau perdaug! Šmeižimai, kandžiojimai yra darbai, kuriais aš neužsiimu. Aišku, kad musų sesutės dar nemėgsta kritikos ir vadina ją šmeižtu.

Keista dar ir tas, kad "Birutietės" užsipuldinėjo ir reikalavo, kad atšauktų tą žinutę nuo tokių ypatų, kurios nieko bendro su ją neturi. Sesės, nevien tik iš vardo bukime pirmeivėmis, o ir pasielgimuose! Pastaromis dienomis Montelloj eina gandas buk "vyčiai" norį įsteigti savo organą-laikraštį.

Beje, "Šakė" į Montellą žada persikelti; tam tikslui jau ir bendrovė susitvėrė.

Ariogalietė.

Keli žodžiai "Draugui" ir doros mokytojams.

Žmoniškumo principais vaduodamiesi suteikiame vietos laikraštyje doros mokytojų apšmeižtamjam žmogui.

"Kovos" skaitytojai iš žemiaus tilpstančio straipsnio matys, kaip kunigai šiandien del savo biznio nesidrovi šlykščiausių šmeižtų, kad tik moraliai užmušt žmogų, kuris jiems nepatinka. **Redakcija.**

Niekur ir niekados visame civilizuotame sviete neteko patėmyti, kad tamsiausi barbarai butų pasmerkę žmogų ant mirties arba kalėjiman, nedavę jam progos pasiteisinti. Net ir Kristaus teisėjas Pilotas užklausė, kas tu esi, duok pats apie save paaiškinimą, tai yra, duok pasiteisinimą. Bet tarpe musų lietuviškų kunigų dvidešimtame civilizacijos amžiuje, negalima rasti tos tiesos.

Per porą numerių "Draugo", lietuviškųjų kunigų organo, kunigas J. Zimblys ir kun. J. J. Kaulakis, abudu iš Philadelphijos, apšmeižė mane begėdiškai ir besąžiniškai, vien del savo ypatiškų intrigų ir materiališko godumo. Aš pasiunčiau "Draugui" dokumentališką pasiteisinimą, darodydams, jog aš neužsitarnavau ant tokių komplimentų. Tegul, — sakau, visuomenė, išklausiusi, apkaltintojų užmetimus, išklausys ir kaltinamojo pasiteisinimo, o tada galės teisingai spręsti, kame yra kaltė. Bet "Draugo" redaktorius pralaikęs mažne mėnesį laiko mano rankraštį, sugrąžino atgal, nepaaiškindamas del kokios priežasties negalima buvo patalpinti. Mat "Draugas", kunigų laikraštis ir kunigas redaktorius — tokiems nereikalinga nė dora, nė sąžinė, net ir laikraštininkystės etika. Mat, kunigams valia sistematiškai plėšti nepatinkamoms ypatoms šlovę, drabstyti žmones purvais ir neduoti jiems balso net pasiteisinti.

Pabandysiu gi, ar visi lietuviški laikraščiai yra tokie begėdiški ir besąžiniški, kaip kuniginis "Draugas"? Ar nesiras gi nors vienas, kuris duos vietos ir nuskriaustam ištarti žodį?

Čia paduodu sugrąžintąjį rankraštį:

Philadelphia, Pa. liepos 28,1914.

Guodotinam "Draugo" Redytojui.

Tamista No. 28 "Draugo" patalpinote kun. J. Zimblio straipsnį, kuris viešai man užmeta šitokius pažeminančius mano garbę ir ypatą dalykus:

1) Buk aš, vadindamas pats save Rymo-Katalikų kunigu, apgaudinėju žmones. 2) Buk aš daviau vienai ar daugeliui porų šliubą pagal Rymo-Katalikų tiesas, o apačioj pasirašęs episkopalų kunigas.

Atsakymą ant to duodu šitokį:

a) Aš savo gyvenime niekados svetimu vardu nesidangsčiau. Jeigu aš persistatau save Rymo-Katalikišku kunigu, tai tam turiu pilną tiesą, nes esu įšventintas per Rymo-Katalikų vyskupą. Bet jei kun. J. Z. sako, kad aš neturiu tos tiesos, tai jo privalumas buvo parodyti aiškiai ir suprantamai visiems, del kokios priežasties aš neturiu tos tiesos vadinties R.-K. kunigu? b) Jeigu aš daviau šliubą vienai porai, tai padariau meilę artimo, nes tie žmoneliai tuom laiku neturėjo užtektinai dolerių (draugas ir už laisnį užmokėjo), kad gaut tą šliubą nuo Kaulakio ar Zimblio. Aš iš savo pusės kelis kartus liepiau kreipties pas Kaulakį ar Zimblį, bet tie žmoneliai nesutiko, sakydami, jog pas tuos "tėvelius" nėra jeims vietos su tuščiu kišeniumi. Man atlygino pora dolerių vėliau, kada užsidirbo. Taigi, jeigu tik tas šliubas yra priežasčia manęs šmeižimo, tai aš neužvydžiu nė dolerių ganytojui Zimbliui, nė Kaulakiui. Jeigu tie žmoneliai užsidirbo bent kiek sidabrinių, lai juos pasišaukia ir lai duoda jiems šliubą, kad ir kas mėnesį. Aš daviau jiems šliubą tuomet, kada jie buvo varge ir neturėjo sidabrinių. c) Jeigu aš daviau šliubą sulyg R.-Katalikų apeigų, tai ant to turėjau pilną teisę, ką žemiaus dokumentas parodys. Bet jeigu neturėjau, tai juk į šliubus valdžia kišasi ir baudžia, delto gi kun. Zimblys galėjo mane valdžiai paduoti už "false pretense", turėdamas rankose dokumentą su mano parašu. Bet ne, jis begėdiškai ir besąžiniškai šmeižia mano ypatą per laikraštį.

Čia paduodu dokumentą, kuris parodo, ar aš turėjau teisę tą šliubą duoti sulyg R.-Katalikų bažnyčios apeigų, ar ne.

Bishop's Residence, 816 N. Franklin Street, Philadelphia, Pa., July 23, 1913.

Letterae potentes.

Hisse testatur Reverendum Patrem V. R. Delianis, esse sacerdotum cotholicum missionarium pro Lithuanis, nullis censuris Ecclesiasticis inuodatum. Qua talis commendator omnibus catholicis Ordinariis ac Rectoribus Ecclesiarum, in quibus ipses coelebrantum obvenirent.

Datum Philadelphia ire ut supra.

S. S. Ortynsky

(Antspauda) Episcopus.

No. 30 "Draugo" kun. J. Zimblys rašo sekančiai: 1) 18 d. liepos buvau pas vyskupą S. S. Ortynskį, neradau jo namie, dar nesugrįžęs iš Rymo. 2) Kun. B. Stetzyuk parodęs kokią ten kopiją po No. 130 iš 6 vasario 1913 metų, kad man vyskupas užginąs laikyti ar pildyti kokiasnors kunigiškas pareigas, delei stokos žinojimo Rutėnų Bažnyčios apeigų. Taipgi morales ir dogmatiškos teologijos kvotimų prieš Jo Excel., paskirtą komisiją neišlaikęs, tai tuo pąšiu lieku suspenduotas.

a) Pastebėtinas protas kun. J. Zimblio, pirmiau rašė, kad aš, vadindamas save R.-Kat. kunigu, apgaudinėju žmones, bet mano vyskupą pripažįsta R. Katal. vyskupu, net vadina Jo Excelencia Soter Ortynsky. Tokiu budu pats kun. J. Zimblys darodė, kad Rymo-Katalikiško kunigo profesija yra apgavystė ir mulkinimas žmonių. Sulyg kun. J. Zimblio darodymo, nė aš vienas esmi apgavikas, bet visi R.-Katalikų kunigai drauge ir kun. J. Zimblys. b) Jeigu viršminėtų mokslo dalių man stoka buvo, tai kaip vyskupas galėjo mane šventinti į kunigus dargi laikyti pas save per kelis metus už sekretorių? Sekretorystė pas vyskupą visgi nors kiek daugiau reiškia, negu buti klebonu arba vikaru. c) Kaslink tų visų užmestų man kaltybių, kaip kun. B. Stetzyuk kunigui Zimbliui prirodęs dokumentališkais pas vyskupą raštais, tai ar nepriimtumėt konspirotorių vardą, visuomenės akyse, nes juk tai darbas už kurį reiktų už grotų atsidurti. Kad aš esmi išlaikęs kvotimus, netik Vakarinės Lotinų R.-Katalikų Bažnyčios, bet ir Rytinės, tai yra Graiko-Rymo-Katalikiškos Bažnyčios, kiek reikalinga yra mano profesijai, pripažįsta žemiau tilpstantis dokumentas. Jeigu tie žmonės, kurie mane kvotė ir suteikė teisę kunigaut, yra kvailesni už jus, tai ne mano dalykas ir už tai mane neturėtumėt kaltinti. Dokumentas skamba sekančiai:

Praesentes lecturis Salutem in Domino et debitam observatiam.

Litteris hisce omnibus, quorum interest ant interesse poterit, notum facimus, Rev. Dom. Vincentium Raphaelem Delianis, sacerdotem catholicum ex Philadelphia, Penn., ad monasterium nostrum S. Onuphrii Leopoli in Galicie die 19 Maii a. c. venisse atque in eodem monasterio ad diem 15 Augusti a. c. mansisse eo fine, ut ritum rutheno catholicum addisceret. Testamur itaquo R. P. Vincentium Delianis, ritui dicto addicendo operam sedulam navasse, atque eundem sufficienter addicisse, ut sacerdotales functiones in eodem rito obire valeat. Praeterea testamur R. P. Vincentium Delianis per totum tempus, quo apud nos mansit, ritam egisse statui suo secerdotali convenientem et dignam, quapraptes omnibus eundem in Domino cammendamus.

Leopoli die 15 Augusti 1911, P. Platonides Filas Ord. S. Basilii M.

Provincialis.

A. Bieleckij V. G. ab Ordinariata Metropolitano gr. ch. Leopolis Augusti 15, 1911.

Andreas Roman Szeptyckij, Mitropolita Galiciensis, Archiepiscopus Leopoliensis, August 15, 1911.

(Antspauda)

Arcivyskupo Szeptickio (antsp.)

Kolegijos ir seminarijos kunigų Bazilijonų.

Tame pat "Drauge" tilpo laiškas ir kun. J. J. Kaulakio. Jeigu tas laiškas butų kito kokio žmogaus, vertėtų užmiršti, bet, kad jis yra vieno iš garsesnių lietuviškų klebonų, atsižymėjusio vadovavimu surengto 3 d. lapkričio 1901, Philadelphijoj kruvino nedėldienio lietuviškoj bažnyčioj, verta atkreipti atyda į tokio tėvelio sąžiniškumą. Laiškas žodis į žodį, skamba:

"Šiandieną mačiausi su antvyskupiu Philadelphijos Pendergast, tarp kitų reikalų užklausiau Jo Malonybės apie V. Delianį, kurs save vadina Rymo-Katalikų kunigu. Antvyskupis taip atsakė: "aš jokio Delianio nešventinau ir jokio kunigo po viršminėta pavarde nežinau; jokis Delianis, neturi mano arcidiecezijoj, jokio pavelijimo pildyti pareigų katalikiško kunigo, o jeigu koks Delianis, prisisavino tokiais dvasiškas teises — yra melagis, šarlatanas ir suvadžiotojas žmonių.

Kun. J. J. Kaulakis."

1) Kiek vyskupų reikia, kad pašventinti vieną kunigą? 2) Jau žinoma, kad mane šventino vyskupas S. S. Ortynskas. 3) Jeigu vyskupas Ortynskis nėra Rymo-Katalikišku vyskupu, tai darodykit, tada ir aš tuom vadinsiuos, kaip ir mano vyskupas. Bet dabar ko jus reikalaujate nuo manęs? 4) Niekados ir niekur neturėjau reikalų nė su kokiu antvyskupiu Pendergast, niekados aš jo asabiškai nemačiau ir nepažįstu, tai ką jis galėjo mane šventinti arba suteikti paliudijimus, kad aš nuo jo niekados nereikalavau nė mažiausių mylistų. Taip lygiai, kaip ir su kun. J. J. Kaulakiu neturėjau jokių santikių.

Ant galo laikyčiau sau pažeminimu, jeigu, kaipo lietuvis ir kunigas prigulėčiau į Raynų, Pendergastų, Kaulakių, Zimblių, Milukų ir tam panašių draugystę.

Nuplaukite pirma jusų rankas, suteptas krauju jusų brolių lietuvių, išgydykite tas žaizdas ir galvas žmonių, o tada šarlatanais vadinkite kitus. Ar ne tuli Raynai, Pendergastai, Hobanai ir kiti, naudodamies iš lietuvių tamsumo, užgriebė jų milioninius turtus, sudėtus vardan Kristaus, o kada žmonelės, dabrendo ir pamatė, kad paglemžia kunigija jų turtus, pradėjo tiesos keliu reikalaut, kad parapijoms butų leistina savo turtą valdyt, tai tie doros mokytojai, kaip pasielgė su svetimu turtu? Visiems jau žinoma. Ant paliepimo savo autokratiškų viešpačių, su pagelba policmanų musiškiai gražių ganytojai skaldo galvas savo broliams, kad tie reikalauja savo teisių bažnyčioje.. Aš į tokių šaiką nepriguliu, delto jiems esmi negeistinas.

Tiesa, aš nesmi neklaidingas; padariau klaidų gal daugiau, negu kitas žmogus, bet mano klaidos priguli man pačiam, nes aš už jas ir nukentėjau. Bet tos klaidos nenuskriaudė visuomenę. Per 15 metų mano darbavimosi tarpe lietuvių Amerikoj, joks doras ir sąžiniškas žmogus neužmetė man prigavystę. Tie, kurie dalinosi su duonos kąsniu, kada aš buvau alkanas, mažu aš suvalgiau tą kąsnį, kuris jam pačiam buvo reikalingas, bet aš neišplėšiau jam tą kąsnį vyliugyste, kaip dauguma musų lietuviškų kunigų daro.

Kaltint mane už tai, kad man kokių ten mokslo dalių stoka, gali tik tamsunas ir ignorantas. Aš žinau, kad neviską žinau. Aš atkeliavau iš Lietuvos mažas vaikėzas, dirbau viduriuose žemės, kasiau anglį, neturėdams giminių ir draugų. Užsidirbęs kiek įstojau į mokyklą, laike vakacijų dirbau fabrikose ir ant farmų ir tokiu budu pats save dariau tuomi, kuomi šiandien esmi. Bet mokslo didumu visgi galiu lyginties su lietuviškais kuingais.

Deltogi užkviečiu lietuviškus kunigus, kurie mane šmeižė per 15 metų, kad nuskirtų kokį-nors miestą, kur galima butų sušaukt viešą susirinkimą ir tegul ten kun. J. Zimblys,, J. J. Kaulakis ir visas "Draugo" personalas arba jų nuskirti atstovai prirodo "Draugo" ir kunigų man daromų užmetimų teisingumą. Aš prižadu pats vienas su savo dokumentais stoti. Jeigu pasirodys, jog esu tokiu, kokiu mane "Draugas" ir kunigai daro, visuomenė tepasmerkia mane, o aš pats priimu sau už bausmę 50 rykščių. Jeigu gi butų atbulai, tai priešingoji man pusė turės priimt tą patį.

Jeigu gi šmeižikai tylėjimu priims mano pasiulijimus, "Kovos" skaitytojai temato, kokius turime "doros mokytojus" tarpe musiškės kunigijos.

V. R. Delianis
Episcopos presbyteros.

REZOLIUCIJA.

Mes, Rumford, Maine, lietuviai, skaitliuje apie 300 susirinkę į visuotiną viešą Lietuvių Ukėsų Klubo susirinkimą, nutarėm atsišaukt į Pild. Tarybas SLA., SLRKA, LSS ir TMD, kad tos organizacijos sušauktų Bepartivį Visuotiną Lietuvių Seimą, taip greit, kaip aplinkybės pavelys. Mes reikalaujam, kad Seimas butų New Yorko mieste, kaipo centre visų lietuviškų kolonijų, ir į kurį lengviausiai suvažiuot atstovams.

Seime turėtų but sutvarkyta aukų rinkimas nualintos Lietuvos šelpimui, su pagelba tenaitinių vietinių komitetų, ir apkalbėtas dabartinis Lietuvos politiškas padėjimas ir ateitis.

Parėmimui savo reikalavimo ir atsišaukimo, mes Rumfordo, Maine, lietuviai šiandien susirinkom $1.55.oo (?), kurie bus perduoti seimo aprinktam centraliniam Kasieriui.

Varde Lietuvių Ukėsų Klubo ir visų Rumfordo lietuvių

S. J. Baublis.

Ir kitų laikraščių Meldžiame šią rezoliuciją perspausdinti.

KAIP SUVIENYTOS VALSTIJOS IŠSIKOVOJO SAU LAISVĘ

9. Galutinas suerzinimas išnaudotojų.

1. Bet metais vėliau, 1767 m., Anglija išdavė kitus įstatymus, vadinamus, pagal to laiko ministerių pirmininko vardą, Townsend įstatymais. Sulig jais, muitas tapo uždėtas ant stiklo, raudono ir balto švino, dažų, popieros ir arbatos. Žinoma, tiktai kolonijų ponai vartojo tuos dalykus, todėl jie ir vėla pakėlė didelį trukšmą prieš tą ir apskelbė boikotą ant iš Anglijos įvežamų dalykų. Anglijos vertelgos, nenorėdami kentėti nuostolius nuo boikoto, vėla priprašė savo šalies valdžios panaikinti tuos įstatymus. Tas buvo atlikta 1770 metuose, bet muitas ant arbatos visgi buvo paliktas. Musų mokyklų istorija nurodo, kad tai buvo labai didelė neteisybė tos arbatos muitas, nes žmonės negalėjo tokias augštas kainas mokėti. Vienok, tikrybėje dalykai buvo kitoki. Tuom laik tikrą arbatą gėrė tik turtingiejie, o neturtingiejie gėrė arbatą iš aviečių ar kitokių jų pačių girioje augančių žolynų. Pagalios vertelgos-kontrabandistai, kurių lizdas buvo Bostonas, arbatą slapta atveždavo iš Holandijos ir galėdavo dar pigiau parduoti, negu Anglijos patriotai vertelgos, kurie mokėjo muitą. 2. 1773 metuose muitas ant arbatos tapo sumažintas. Dabar Anglijos vertelgos galėjo arbatą pigiau parduoti, negu kontrabandistai. Iš to, žinoma, labai pasipiktino kontrabandistai, kuriems dabar biznį sugadino, ir po vadovyste savo vado John Hancock vieną naktį, persirengę kaipo indijonai, užėjo ant Bostono uoste stovinčių iš Anglijos atvažiavusių laivų su pigia arbata, atplėšė skrynias ir sumetė arbatą į jures. Reiškia, musų vertelgos tiesiog priešinosi, kuomet arbata buvo atpiginta taip, kad butų visiems prieinama. Priešinosi, žinoma, delei to, kad pigioji arbata trukdė jiems išnaudoti kolonijos gyventojus, pagelba kontrabandinės arbatos.

3. Anglijos valdžia, pasipiktinus iš tokio kolonijų vertelgų atkaklumo, išdavė keletą taip vadinamų **neapkenčiamų** įstatymų, sulig kuriais: a) Bostono uostas tapo uždarytas vertelgystei; b) gubernatoriams suteikta teisė pasiųsti nuteisimui į Angliją bile vieną, kuris papildė žmogžudystę, pasipriešindamas įstatymų įvykdinimui; c) Massachusetts kolonija apskelbta kariškame stovyje; d) kariumenės užlaikymas guli ant vietinių gyventojų pečių. Prieš visus tuos įstatymus kolonijų ponai sukėlė baisų trukšmą, šaukdami, kad Anglija visai neturi tiesos rinkti jokių mokesčių iš kolonistų, nes kolonistai neturi savo atstovų Anglijos parlamente, kuris išduodavo įstatymus. Jie šaukė, kad "Negali but mokesčių be atstovybės", vienok visai pamiršo, kad namie, savo kolonijų parlamentuose, galėjo rinkti atstovus tiktai tie, kurie turėjo nuosavybę, o įstatymai buvo išduodami visiems kolonijų gyventojams. Kolonijų beturčiai neturėjo balsavimo teisės net ilgai dar ir po kolonijų išsiliuosavimui iš-po Anglijos. Pasakojama tokis atsitikimas: Konstitucijos konvencijoje, 13 metų po Neprigulmybės apskelbimui, B. Franklinas, kuris buvo vienintėliu atstovu, kuriam rupėjo pavergtųjų stovis, priešindamasis prieš turtų kvalifikaciją balsuotojams, pasakė, kad tai tokia kvalifikacija yra negeistina, nes jis pažinęs vieną žmogų Philadelphijoje, kuris buvo prileistas prie balsavimo ir balsuodavo todėl, kad jis buvo savininku mulo, kuris vieną gražią dieną nuėjo į amžiną atilsį, — ir tas žmogus su tuomi nustojo savo balsavimo teisės. Tadgi Franklinas ir klausė delegatų, ar jie nori žmogui ar mului duoti balsavimo teisę. Tokiu budu tasai išnaudotojų šauksmas: "jokių mokesčių be atstovybės" visai nepalietė išnaudojamų, nes jie balsavimo teisės, abelnai paėmus, visvien neturėjo.

III. REVOLIUCIJA.

10. Revoliucijos pradžia.

Kolonijų kapitalistai, nepajiegdami niekaip kitaip atsispirti, sumanė susiorganizuoti į tam tikrą organizaciją, kurios tikslas buvo skleisti revoliucionišką neapykantos dvasią linkui Anglijos. Tam tikslui iš įžymiausių kiekvienos kolonijos išnaudotojų susitvėrė komunikacijos komitetai, kurie tarpe kolonijų išnaudotojų palaikė ryšius ir skleidė tarpe pavergtųjų neapykantą linkui Anglijos. Apart to, dar tapo sušaukta kongresas Philadelphijoje 1774 m., kur buvo dar sykį bandoma su pagelba prašymo-peticijos išprašyti Anglijos valdžios nusileidimo; mat, kolonijų išnaudotojai neturėjo užtektinai pritarėjų, kad galėtų sukilti. Bet tuomtarpu Bostone kariško gubernatoriaus vietą užėmė gen. T. Gages. Gubernatorius patyręs, kad arti Bostono Concorde, randasi ginklų sankrova, išsiuntė 800 kareivių užgrėbti ją. Bet revoliucioniškiejie kapitalistai tą užuodė ir spaustuvininkas Paul Revere, sėdęs ant arklio, užbėgo išsiųstiems kareiviams už akių ir, kur tik galėjo, pakelyj prikėlė miegančius ukininkus, sakydamas, kad anglai ateina pavergti nelaisvėn. Ukininkai susirinkę, iš-už tvorų kas užtvoryj pasislėpęs, kas girioje už medžio užsiglaudęs, veik visą kolonną anglų kariumenės išnaikino, kuomet jie grįžo atgal po sunaikinimui Concordo arsenalo. Mat, anglai nebuvo pripratę prie tokios karės, kokią indijonai vedė, ir per tai buvo lengva auka kolonistams, kurie buvo geri šauliai. Anglai butų buvę visai išnaikinti, jei nebutų iš Bostono atėję pagelbon dar 900 kareivių. Tas atsitiko balandžio 18, 1775 m. Po tam ukininkai, sukurstyti karštų atsišaukimų, pradėjo stoti kovon, kurią iškovojo savo pavergėjams. Kolonijų išnaudotojai tuo tarpu atlaikė savo antrą kongresą Philadelphijoje, ir liep. 3 d. 1775 metuose G. Washingtoną paskyrė sukilėlių armijos vadu. Metais vėliau Philadelphijoje, trečią sykį susirinkęs, išnaudotojų kongresas nusprendė visai atsiskirti nuo Anglijos. Tą jie darė del dviejų svarbių priežasčių: Visupirma — turtingiejie sukilėliai matė, kad susitaikyti su savo motina- tėvyne Anglija nebegalės, nes dalykai buvo pertoli nuėję ir jei pasiduotų, tai Anglijos valdžia jų nečėdytų. Kita — kova tarpe revoliucionierių ir Anglijos kariumenės tęsėsi visus metus, ir pasekmingos pabaigos nesimatė. Kovojanti ukininkai pradėjo abejoti, ar jiems bent kada pavyks pergalėti, pagaliaus jie jokios naudos sau nematė. Taigi išnaudotojai pasistengė apskelbti kolonijas neprigulmingomis ir apreikšti šiokią-tokią naudą, kurią turės kovotojai. Tuo tikslu revoliucionieškiejie pavedė tų laikų Suvienytose Valstijose buvusiam giliausiam mąstytojui T. Jeffersonui parašyti tą atsimetimą nuo Anglijos, Neprigulmybės Deklaraciją, kuri tapo apskelbta 4 liepos 1776 m. Po ja pirmutinis pasirašė įžymus Bostono kontrabandistas, John Hancock, kurio, prasidedant revoliucijai, jieškojo Anglijos valdžia, kaipo valdžios apgavėjo ant $500,000. Kuomet revoliucija pavyko, tai jis kontrabandisto-apgaviko vardo vieton gavo garbingą revoliucionieriaus vardą, kuris pirmutinis drįso pasirašyti po deklaracija, nors ištikrųjų jam nieks daugiau neliko apart kartuvių, jei nebutų likęs revoliucionierium, nes Anglijos valdžia butų jį pakorusi, jei butų pagavusi.

10. Žmonių užuojauta revoliucijai.

Mokyklos istorija pasakoja, kad prieš Anglijos jungą sukilo visi kolonijų gyventojai. Vienok, ištikrųjų, ne taip buvo. Tikraisiais revoliucionieriais šioje revoliucijoje buvo tuomlaikiniai išnaudotojai, kurių galybę Anglijos valdžia stengėsi aprubežiuoti savo šalies kapitalistų naudai. Bet tų, kurių interesai buvo pavojuje, buvo labai mažas skaitlius, kad kovoti prieš Anglijos kariumenę. Kad butų galima karę vesti, tai išnaudotojai užagitavo išnaudojamuosius, kurie ir ikišiol visada savo išnaudotojų naudai kovoja. Suprantamas dalykas, išnaudotojai neatsišaukė į išnaudojamuosius šiokioje formoje: "štai čion šautuvas, kardas, parakas, kulkos ir durtuvas, imkite juos ir stokite į kovą, kurioje kovokite gyventi ar mirti, o po išlaimėjimui tai vėla galėsite ramiai prie savo darbo grįžti, ir mes, kaip iki šiol, taip ir toliaus išnaudosime jus". Į tokį atsišaukimą nė vienas išnaudojamasis nė atidos nebutų atkreipęs. Ponai todėl išleido tokius atsišaukimus, kur buvo kalbama, kad "Anglijos valdžia yra neteisinga, nes ji ima nežmoniškai didelius mokesčius nuo gyvenimui reikalingų daiktų (kad tuos daiktus tik ponai vartojo, tai, suprantama, nepasakė), uždeda mokesčius parlamentas, kuriame kolonistai neturi savo atstovų (kad atstovus renka vien tik ponai, irgi nepasakė), teisiama be prisaikdintųjų teismo kolonijos prasikaltėliai (kad taip teisiama buvo tik paprasti kontrabandistai, irgi nepasakė) ir taip toliau, ir taip toliau. Kaimiečiai, perskaitę tokį atsišaukimą, kuriame kalbama, kad tai visų gyventojų reikalai pavojuje, stojo apginti tuos "savo reikalus", visai nematydami, kad jie buvo katės kojomis bezdžionė, kuri ėmė riešutus iš karšto pečiaus. Revoliucionieškiejie išnaudotojai neužsiganėdino vien tais, kurie paklausė jų atsišaukimo, bet stengėsi įgąsdinti visus tuos, kurie neprijautė revoliucijai, o tie ką priešinosi revoliucijai, tai buvo boikotuojami, išjuokiami ir tankiai visaip kankinami. Ten, kur boikotas negelbėjo, tai buvo jų turtas sunaikinama. Boikotuojama buvo netik tie, kurie pardavinėjo arba pirko Anglijoje pagamintus prekius, bet ir tie, kurie vartojo laike revoliucijos, prieš revoliuciją nupirktus daiktus. Iš visų kankinimo ir išjuokimo įnagių žiauriausiu buvo taip vadinamas "deguto ir plunksnų" įnagis, išmislytas krikščioniškoje Naujoje Anglijoje. Auka buvo nurengiama išvoliojama degute, o po tam paukščių plunksnose ir pasodinama ant tvoros, kur reikėdavo jai ar jam sėdėti, kuomet kiti mėtydavo akmenimis. Daugelyj vietų tokios aukos turtas buvo atimamas arba sudeginamas. Nežiurint visų tų persekiojimų, kuriuos atlikdavo slaptiejie iš išnaudotojų susiorganizavę susinešimo komitetai, kolonijose radosi daug Anglijos šalininkų. Daugiausia jų buvo New Yorke, nes čion buvo daug įvairių valdžios urėdininkų-vertelgų, kurie vedė įstatymišką vaizbą, o taipgi didelių žemės savininkų ir kunigų, kurie buvo surišti su Anglijos bažnyčia. Kuomet po vienų metų kariavimui, ukininkai matė, kad jokių pasekmių nėra, tuomet esantiejie po ginklų pradėjo pabėgti, o nesukilusiejie pradėjo dar daugiau atšalti nuo revoliucijos.

C. A. Herman.

(T. b.)

SATIRO UŽPEČKIS

VIEŠAS ATSIŠAUKIMAS Į TAUTIEČIŲ ŠIRDIS IR PROTĄ.

Tautiečiai!

Musų tėvynė, kandžiota lenkų ir rusų, slopinama bedievių ir masonų, savo krašte neturėjo nei progos, nei tiesos apreikšti svietui nuotikius musų praeities istorijos. Ir tik vienatinė šalis, kuri suteikė mums progą didžiuoties prieš pasaulį, — tai yra Francija. Kaip svietas stovi, mes ikišiol da niekur negalėjome įsteigt savo ambasadą, ir pastatyti savo didvyrį, kurs galėtų už mus šnekėti priešais svieto didžiunus. Francija buvo tik vienatinė šalis, kurioje mes galėjome pastatyti ambasadorių savo generolą Paršaitį, kurio tikra pravardė yra Gabrys. Ir už kiek laiko apie musų mušių su lenkais bažnyčiose dasižinojo net Londono konferencija! Ant tautos veido atsimušė skaisčios saulutės spinduliai. Mes pasirodėme kas mes esame. Tik jau, turbut, tokia nelaiminga musų tauta. Vos pradėjome apreikšti svietui musų garbingą vardą, kaip tuojaus iškilo karė. Prakeiktas pliukas! Jam ne tiek rupi Paryžius, kiek lietuviškos ambasados užkariavimas. Ir jis jau arti francuzų sostapilės! Mums gi da didesnis smugis: musų generolą apkalė Amerikos jurėse ir jis nei veršiniu laivu negali sugrįžti apgalėti vokiečių. (Tautiečiai! Francuzai savo valdžią krausto iš Paryžiaus į Bordeaux. Iš didelio džiaugsmo kariškos pergalės musų ambasadą visai užmiršo pasiimt į Burdą... Tautiečiai! Ką darysime su musų ambasada? Kur mes ją kraustysime?

Kuogreičiausiai į tai lai atsiliepia musų rimtoji spauda, kaip ve: "Vienybė Lietuvninkų", "Lietuva", "Draugas", "Katalikas" etc., taipgi visuomenės veikėjai, kaip: Širvydai, Balučiai, taipgi ir pats musų numylėtas generolas.

J. Kreizautas,
Liet. Vyčių 7-to pulko gen.

ATSIŠAUKIMAS Į SENBERNIUS!

Šanauni senberniai! Paklausykite, ką aš jums pasakysiu. Dabar yra labai svarbi valanda delei musų stono, ar jus žinote tą? Jeigu ne, tai skaitykite "Kataliką", "Draugą", tai sužinosite, kas per valanda dabar yra. Na, gal musų tarpe yra daug negramotnų, tai geriaus aš jumis paspikysiu. Klausykit, dalykas tame, kad visas tautiškos, katalikiškos federacijos pradeda rengti abelną susivažiavimą ir jei ten svarstys kokiu budu daugiaus priperėjus Olševskių, Tumų, Gabrių, Gustaičių ir dar kitokių visokių su barzdomis su medaliais, žodžiu sakant visokių skopcų, tai, brangųs senberniai, ar nebutų laikas ir mums pagalvoti ir išperėti kokį šaltyšių ir pasiųsti į plačią visuomenę su misijomis, o ištikrųjų atneštų mumis nemažą naudą. Pirma, tai išgarsintų musų organizaciją tarpe lietuvių, antra, dar ir pinigų parvežtų, nors ant byro. Žinoma, jeigu dabartiniai "svečiai" renka pinigus ant fraid poteitos. tai kodėl mes negalėtume rinkti nors ant tautiško šlico?

Aš tikiu tikrai, jeigu mes tik pasiustume savo šaltyšių į Brooklyną, nes ten gyvena tikri musų patriotai ir gerai supranta, jog tauta negali gyvuoti be senbernių, kaip kunigas be gaspadinės. Žodžiu sakant tautai be senbernių, tai kaip karvė be uodegos, tai gal ir mes liktumėm nemirtinos garbės vainikais apvainikuoti, kaip šventas Kazimieras, Lietuvos karalaitis, kuris net į dangų pateko, kad bijojo mergų, t. y. ženatvės.

Geri tautiečiai, geri katalikai karšatai parems musų sumanymą, kad supras, jog tuomi mes norime padėt jiems jų darbe, t. y. apgynime kapitalizmo ir dievo sutvertos tvarkos, kuri jaunuomenę palieka skaisčiomis panelėmis ir nekaltais berneliais. Cicilikai ir cicilikės tada neturės ką sakyti ir tylės apie senbernius ir senmerges.

Sukurstykime nuo okeano iki okeano!!

Kandidatas į senbernius.

Iš Philadelphijos.

LSS. 1 KP. RAUDONOJI SAVAITĖ.

Rugsėjo 6 d. atsibuvo LSS. 1 kp. surengtos "raudonosios savaitės" pirmos prakalbos. Žmonių prisirinko pusėtinai. Atidarymui susirinkimo drg. Bendoraitis ir Pocius sudeklamavo keletą eilių. Kalbėjo J. B. Smelstorius, temoje "Klesų kova ir karė". Žmonės labai atidžiai klausėsi ir matomai prakalba darė gerą įspudį. Apdengimui lėšų suaukauta $8.63, iš kurių apmokėjus prakalbų lėšas kuopai lieka 63c.

"Kovai" prenumeratorių gauta apie 30 žmonių, taipgi daug parduota raudonojo numerio.

Žodžiu sakant prakalbos nusisekė.

Da seka visa eilė surengimų per šios savaitės dienas.

DEBSAS PHILADELPHIJOJ.

Raudonos savaitės prakalboms vietinis anglų Socialistų Partijos skyrius tarpe kitų kalbėtojų užsikvietė taipgi ir Eugenių V. Debsą, kuris užbaigimui Raudonosios Savaitės programo kalbės Lu-lu Temple svetainėj prie Broad ir Spring Garden gatvių subatos vakare, temoje "Klesų kova ir karė".

Raudonosios Savaitės programą pradėjo savo prakalba City Hall Plazoj rugsėjo 6 d. vakare Ona Maley, kuri bus prinpaline kalbėtoja laike Raudonosios savaitės tarpe Philadelphijos anglų darbininkų.

DARBININKŲ REIKALAVIMAS IGNORUOJAMAS.

Tarp. Moteriškų rubų Siuvėjų Unija padavė manufakturos savininkams savo reikalavimus, paliekant atsakymui laiką iki 6 rugsėjo. Unija tačiaus negavo jokio atsakymo, kas parodo, kad darbininkų reikalavimas ignoruojamas. Streikas tokiu budu pasirodo neišvengtinas ir prie jo stropiai prisirengiama.

Apie 30 susirinkimų atlaikyta 6 rugsėjo nakčia ir organizacijos centralė valdyba apskelbė, kad darbininkai butų prisirengę visi viena diena pamest darbą.

12 PHILADELPHIEČIŲ IŠVAŽIAVO KARĖN.

Pereitos savaitės paskutinėse dienose likosi išrinkta iš 250 ligonių prižiurėtojų (norsių) 12 marginų, kurios išvažiuoja Europon kaipo Raudonojo Kryžiaus narės, kad globėti karėje sužeistus kareivius.

Korespondencijos.

CHICAGO, ILL.

Seredoj, 2 d. rugsėjo ant N. Side, Prospect Building svet. atsibuvo prakalbos del apvaikščiojimo "Raudonosios savaitės", parengtos per LSS. 81 kuopą. Kalbėtojais buvo J. Jančiauskis ir V. Pačkauskas. J. Jančiauskas kalbėjo apie valandą ir pusę. Kalbėjo labai gražiai ir garsiai taip, kad graudu net darėsi. Kalboje palietė šiandieninį darbinnikų skurdų gyvenimą. Taipgi privedė iš istorijos kokiais keliais ėjo krikščionybė ir kapitalizmas prieidamas prie atidarymo pragaro visoj Europoj! Publikai kalba labai patiko, ką liudijo gausus delnų plojimas.

Draugas V. Pačkauskas kalbėjo apie socializmo vertę, nurodinėjo, kad kiekvienas draugas ar draugė turi tapt socialistu, nes tik socializmo keliu einant tegalima pakeist šį baisų kapitalistišką surėdymą į surėdymą naudingą visai žmonijai. Kalbėjo gana puikiai, tik kadangi publika buvo jau pavargusi, tai keletas žmonių jam kalbant apleido svetainę.

Tarpe kalbų P. Petraičiutė padeklamavo porą deklamacijų. Deklamavimas pavyko. Taigi galima apsidžiaugt, kad ateityje turėsime puikią deklamatorką ir žieminėje Chicagos dalyje.

Buvo ir dainos Chicagos Liet. Soc. Vyrų ir LSS. 81 kp. Mišraus Chorų. Dainavo kaip visada, taip ir šiuomi kartu, labai gerai. Abu chorai po vadovyste J. Katiliaus.

Buvo renkama aukos del apdengimo lėšų. Surinkta $5.52.

Publikos susirinkime buvo arti 300 ypatų. Užsilaikymas buvo pastebėtinai ramus.

J. Rep—s.

TWO RIVERS, WIS.

Rugpjučio 23 d. atsibuvo diskusijos tėmoj: "Ar reikalainga karė?" Karės reikalingumą nurodinėjo drgg. A. Meldagis ir A. Akelaitis, pasiremdami istorija, prirodė, kad be karės negalima iškovoti liuosybės, ir nuversti carizmo (?), kad kiekviena šalis per revoliuciją iškovojo liuosybę. (Revoliucija ir karė yra visai skirtingi du dalykai, kaip galima maišyt? Red.). Nereikalingumą karės nurodinėjo draugai S. Kareivis ir P. Daujotas, kurie nurodė kad ir be karės galima iškovoti laisvę.

Po diskusijų buvo slaptai balsuota ir nubalsavo, kad šiandieniniam surėdyme neišvengtina karė del iškovojimo laisvės.

Po diskusijų kalbėjo Valparaiso universiteto studentas J. Šemuliunas apie socializmą.

Kitos diskusijos tėmoj "Ar reikalingas gėrimas?" (alkoholis), atsibuvo 6 d. rugsėjo. Reikalingumą gynė draugai A. Akelaitis ir Buinauskas, o nereikalingumą drg. A. Meldagis ir Mickevičius.

Rugpjučio 30 d. atsibuvo LSS. 230 kp. ir Anglų Socialistų skyriaus prakalbos prieš karę. Lenkiškai ir angliškai kalbėjo drg. Leon Krzycki, aldermanas (socialistas) iš Milwaukee, Wis. Lietuviškai kalbėjo drg. J. Šemoliunas, moksleivis iš Valparaiso universiteto. Kalbėjo gana gerai. Žmonių buvo nemažai, ir už puikias prakalbas dėkavo delnų plojimu.

Trainaitis.

ELIZABETH, N. J.

Socialistų kp. nutarė parengti dvejas prakalbas 6 ir 7 rugs. laike "Raudonosios savaitės" kalbės Pruseika ir Šukys.

22 rugpj. buvo prakalbos Anglų Socialistų partijos. Kalbėjo prof. Kirkpatrick temoje apie Europos kares. Vaizdžiai nurodinėjo atsiradimą viešpatysčių, kas tas viešpatystes valdo ir už keno naudą tų viešpatysčių darbininkai eina kariauti.

Konst. Albers.

Sąjungos Reikalai.

Extra! Extra!

ATYDAI VISŲ LSS. KUOPŲ IR PAVIENIŲ NARIŲ.

Imant į atydą, kad dabar yra šaukiamas bepartyvis lietuvių seimas ir nuo iniciatorių to seimo gauta užkvietimai nekurių Sąjungos įstaigų narių tame seime Sąjungai dalyvauti. Vienok, remianties tuom, kad užkviestiejie nariai negali užkvietimo priimti varde organizacijos, nes priešintųsi socialistiškos organizacijos taisyklėm.

Nors seimas manoma sušaukt bepartyvis, vienok mes, socialistiška organizacija, neturim tiesos atsisakyti nuo savo principų, kurių prisilaiko visos socialistiškos organizacijos, t. y., be nutarimo visos Sąjungos nedaleistina dalyvauti nei kuopoms, nei rajonams, nei jokiai Sąjungos įstaigai. Todėl, mes reikalaujame, kad kiekviena kuopa, perskaičius oragne šį musų užklausimą, kuogreičiausiai sušauktų extra mitingą ir, apsvarsčius, nubalsuotų: dalyvauti tame seime ar ne? Balsavimo pasekmes, su pažymėjimu, kiek balsų buvo už ir prieš, kuogreičiausia išsiųstų Sąjungos sekretoriui.

Nubalsavimo laikas turi but užbaigtas su 17 d. rugsėjo.

P. K-to nariai:

V. Paukštys,
J. Šukys.

Nuo LSS. Sekretoriaus:

Trečiojo Pild. Kom. nario drg. J. S. Pruselaičio parašas da neaplaikytas, nes šio balsavimo kopiją P. K. Sekr. jam pasiuntė atskirai.

Blankų, kaip matote iš tarimo, šiame balsavime nebus. Kuopos, nubalsavę ir parašę balsų skaičių už ir prieš, tuojaus prisiųskit LSS. Sekretoriui.

LSS. Sekr. **J. Stasiulevičius.**

P. K. TARIMAS 22

Pildomamjam Komitetui.

Peržiurėjome "Kovos" Redakcijos knygas ir šių knygų nesuradome: 34. Drama "Joninės", 77, Politiškas minių streikas, 86, Lietuvos žemlapis, 161, Živilė, duktė Karijoto, 199, "Draugija" No. 70—12, 215, Kelionė per peklą, 247, Pamatas visokiai reformai, 248, Kodėl išnyko baudžiava Lietuvoje, 252, Broliai lietuviai, 261, "Našlaitė" — drama, 268, Tėvynės laukuose, 269 Įvairųs apsakimėliai, 270, L. A. Yucevičiaus, 281, Allumna, 302, Angliakasis, 311, Valstybės ir valdžia, 349 "Dagio" 51, 8, 9, 10, 364 "Visuomenė" 11—12.

Tą pavedame Pild. Kom. pasielgti pagal savo nuožiuros ir buvusio "Kovos" redaktoriaus pasiaiškinimo.

T. K. K. nariai:

Alfonso V. Borisas,
Al. L. Reikow.

LSS. Sekr. **J. Stasiulevičius.**

Tų knygų dingimą aš išaiškinu tuomi, kad iki drg. Stanelio, kaipo laikinio "Kovos" administratoriaus atėjimui, redakcijos kambarys buvo beveik be jokio užrakto. Kas tik nepanorėdavo, tas bile kokiu raktu įeidavo redakcijon.

Atsibunant "Kovos" name skaitlingoms repeticijoms, budavo, ateini redakcijon kokį vakarą ar šventadienį — žiurėk, redakcija pilna aktorių arba jų drapanų. Panašiu keliu, be abejonės, ir dingo tos knygutės.

Nuo to sykio, kaip drg. Stanelis įtaisė užraktą, nėra dingę nė vienos knygutės.

Pirmesni mano prašymai, kad adminitsracija įtaisytų užraktą, buvo veltui. Bučiau savo pinigais jį įtaisęs, bet, atsimindamas, kad jau vienas laikraštis ("Tėvynė") nesugrąžino, žinoma, keliolikos dolerių redakcijos išlaidų, — susilaikiau.

Šitų knygų dingime jaučiuosi visai nekaltas. Bet jei Pildomasis Komitetas nutars, kad už jas apmokėčiau, — apmokėsiu, nors ir ne be nuoskriaudos jausmo.

Nors apie tai man čia nelabai vieta kalbėti, vienok noriu pasakyti, kad geriausiai butų, jei redakcijos knygos butų pavestos administracijai. Nes tomis knygomis redakcija beveik neturi progos naudotis, o redaktoriui jos daro gerą biskį sutrukdymo.

K. Vidikas,
Buvusis "Kovos" Redaktorius.

Negerai, kad musų "Kovos" spaustuvėj ir redakcijoj nebuvo tvarkos. Reikalaujame, kad ant toliaus tokie dalykai neatsikartotų. Kadangi šios knygelės pigios — visa jų vertė apie $1.50, tai išbraukti jas iš katalogo, kaipo žuvusias.

P. K-to nariai:

V. Paukštys,
J. Šukys,
J. S. Pruselaitis.

LSS. Sekr. **J. Stasiulevičius.**

Mieli draugai:—

Taisant paskutinę "Moteris ir Socializmas" korektą, atrasta daug klaidų rašyboj, kalboj ir zecerišku. Ištaisyti tas klaidas tik elektro-pleitose (be musų darbininko, kurį turime duoti firmai) — kaštuos apie 400 dol., nes darbas gana keblus, už kurį firma reikalauja 80c į valandą, o abelnai apskaitliavus, kiekviena klaida atsieina 14c. Per 400 suvirš puslapių išeis pataisymas $400.

Ką turime daryti? Statyt išnaujo, ar leist, kaip yra sustatyta?

Klaidų taisymas ims 2 savaiti laiko, kur turės buti vienas musų žmogus ir, prie tam, linotypistas turės dirbti apie 2 dieni. O, kur rankoms statyta — linotype negalime statyt, nes raidės platesnės, o rankinių raidžių 10 point neturime, tai ir raidės reikės pirkti.

Darykite, kaip manote geriau, nes aš neesu kompetentišku tiek pinigų eikvoti.

"Kovos" Adm. **V. Yakštis.**

Gavus nuo Administratoriaus užklausimą, kas daryti su knyga "Moteris ir Socializmas", nes klaidų ištaisymas kaštuos $400, P. K-to sekretorius drg. V. Paukštys pareikalavo korektų, kad persitikrinus, ar ištiesų tiek daug klaidų. Peržiurėjus korektą, Administratoriaus pranešimas pasitvirtino. Tuomet drg. V. Paukštys padarė apskaitliavimą, kiek tokia knyga kaštuotų išnaujo sustatyti.

Sustatymas kaštuotų:

Pagal priduotą korektą knygos "Moteris ir Socializmas", randasi 361 puslapis; užbaigus gi ją, gali buti 370 puslapių. Puslapis turi 42 eilutes, plotis, pagal 10 pt., turi 30 emsų. 42X30=1260 em.; 1260X370=466,200 emsų.

Pagal unijos kainą, mokama 17c už tukstantį emsų. 466X17=$79,22. Elektra ir gazas apie $7.00; Korektoriui apie $30.00; viso $116.22.

Dabar reikės nupirkti metalo už $50.00, kad galima butų sustatyti pirmas mušimas, bet tas metalas pasiliks Sąjungai ir bus suvartotas tolimesniam statymui "Kovos" arba knygų.

V. Paukštys.

Iš priduoto apskaitliavimo pasirodo, kad naujai sustatymas kaštuoja apie $280 pigiau, negu ištaisymas klaidų jau padarytoj "electroplytes". Nors ant nupirkimo metalo ir reikės išleisti $50, bet tai jis pasiliks Sąjungos turtu, kurį spaustuvė anksčiau ar vėliau vistiek turėtų pirkti.

Remianties augščiau nurodytais išvedžiojimais, reikalaujame, kad knyga "Moteris ir Socializmas" butų statoma išnaujo.

P. K-to nariai:

V. Paukštys,
J. Šukys,
J. S. Pruselaitis.

LSS. Sekr. **J. Stasiulevičius.**

Kadangi knyga "Moteris ir Socializmas" prisieina išnaujo statyti ir kad tas statymas nesitęstų per kelis metus ir vėl neišeitų tokia-pat maišelienė, tai mes reikalaujame:

1) Surasti žmogų, kuris apsiimtų visas korektas perskaityti ir, del geresnio ištaisymo vienodumo kalbos, pasiųsti pirm statymo šią korektą del peržiurėjimo ir pataisymo.

2) Kad greičiau galima butų sustatyti, pasitarti su spaustuvės darbininkais, ar jie negalėtų apsiimti viršlaikį dirbti. Jeigu jie neapsiimtų, tuomet pajieškoti ekstra darbininko.

3) Padaryti sutartį su spaustuve, kuri apsiimtų atskirais mušimais spaudinti.

4) Kaip tik bus sustatyta vienas mušimas ir perskaityta korektos, tuojaus paduoti spaudon.

5) Kadangi dabar jau nebus atlieta "electroplytes", tai spaudinti 3000 ekz.

P. K-to nariai:

V. Paukštys,
J. Šukys,
J. S. Pruselaitis.

LSS. Sekr. **J. Stasiulevičius.**

LSS. XIII RAJONO KUOPŲ ATYDAI.

LSS. XIII Rajono 1 konferencijoj nutarta, kad 2 konferencija įvyktų lapkričio mėn. 1914 m. Vieta 2 konf. palikta kuopų nubalsavimui. Taigi, jau laikas pradėt krutėti, kad išanksto galima but prisirengt tolesniam veikimui. LSS. kuopos, priklausančios prie XIII Rajono, savo įnešimus link 2-ros konferencijos malonės siųst rajono sus. sekretoriui: **J. Kazlauskui, 575 Joseph Ave., Rochester, N. Y.**

Su kitokiais rajono reikalais kuopų sekretoriai kreipkitės pas XIII Raj. organizatorių **A. K. Baltruną, 25 Franklin St., Hornell, N. Y.**

Meldžiu kuopų sekretorių, kad nepatingėtumėte prisiųst narių sąrašą, kiek nuo 1-mos konferencijos tapo surengta prakalbų, paskaitų, sceniškų veikalų (teatrų) ir pasilinksminimo vakarų. Manau, kad drgg. sekretoriam nesunku bus tas atlikti, o man pagaminsite daug reikalingos medžiagos išdavimui raporto 2 konf., ir tuom sutvirtint delegatų ir svečių dvasią tolesniam aktiviškam veikimui.

Komisija, pagaminimui rajono taisyklių malonės imtis už darbo, kad iki 2 konf. taisyklės butų parašytos, nes kitaip užsitarnausime tinginių vardą.

Jusų del socializmo

A. K. Baltrunas,
LSS. XII Raj. organizatorius.

VIEŠAS PAPEIKIMAS SEKRETORIUI-KNYGVEDŽIUI IR TURTŲ KONTROLĖS KOMISIJAI.

LSS. Sekretorius J. Stasiulevičius vardan knygvedžio laiške nuo 20 vasario 1914 metų reikalauja proporcionališkų mokesčių nuo drgg. 29 k.: J. Kačergiaus, J. Čekanausko, J. S. Raulinaičio (supr. A. S. Raulin.) ir A. Petravičiaus, apie kurį pranešta, kad jis jokiu budu nebegali užsimokėti ir nemokės.

Po peržiurėjimui visų 29 kp. kuygų pasirodo:

J. Kačergis užsimokėjęs proporcionališką mokestį pernai (35 pusl. fin. sekr. knygose. Pakvitavojimas $4.60, pridėjus permokėjimą nuo pirmiau 60c viso $5.20. Adm. A. Žymontas).

A. S. Raulinaitis pridavė paliudijimą nuo 75 kp. 19 sausio š. m. (sąsiuva archivo 8).

Permokėjimai bilų ir administratoriaus susinešimai (sąsiuva arch. 2). Taigi augščiau nurodytu remdamiesi, mes 29 LSS. kp. atrandame:

1) Knygos yra vedamos netobulai ir klaidingai.

2) Turtų Kontr. užgirdama atskaitas ir sutraukas knygvedžio, podraug užgyrė ir klaidas įsiskverbusias knygose.

3) Turt. Kontr. ignoruoja arba tyčiomis žiuri per pirštus į knygvedžio darbą, kurį knygvedys neatlieka atsakančiai.

Nepasiaiškinimas Centro Sekret. ant pranešimo sekretoriaus 29 kp. apie klaidas, įsiskverbusias Centro knygose, priverčia viešai apskelbti papeikimą kaip Centro Sekretoriui-Knygvedžiui, taip ir T. Kont. Kom. už betvarkę knygose.

LSS. 29 kp. valdyba:
Organizatorius **J. Starkevičius**
Sekretorius **J. Kačergis**
F. Sekretorius **C. Areson**
Iždininkas **J. Bublewsky.**

ATSAKYMAS Į 29 KP. VIEŠĄ PAPEIKIMĄ.

Visųpirma aš prašysiu draugų 29 kp., kad jie ant manęs nepyktų, jeigu aš jiems pasakysiu **gryną teisybę.** O Sąjungos narių prašyčiau tėmyti į šiuos faktus: 1) 20 vasario, vadinas, pusė metų atgal, aš reikalavau, kad 29 kuopa užmokėtų proporcionališkas mokestis už drg. Kačergių. 29 kp., šešiems mėnesiams prąėjus, prieš pabaigą metų, išneša savo papeikimą. Kodėl ji taip ilgai nieko nesakė? Atsakymą į tai paduosiu žemiau. 2) **Niekur ir niekad** už drg. Kačergį proporcionališkos mokestįs **nebuvo** pagarsintos LSS. atskaitose, buvo pagarsinta suma tik už kitus narius ir kiek kuopa prisiuntė pinigų. Tų pinigų išviso buvo $14.00 ir užmokėjo (vardus liudija kp. sekretoriaus išpildytos blankos, kurios yra LSS archive) už šiuos narius: S. Rusaitį, B. Laguną, K. Laguną, P. Šarką, S. Katkevičių, P. Žvingilą, J. Matulį, J. Žvingilą, K. Airišuną, J. Bubliauską, J. Starkevičių, V. Žvingilą, F. Klembauską ir J. Vaitkevičių. 29 kp. drg. Kačergiaus mokesčių **niekados neprisiuntė.** Ir jeigu aš prasikaltau (kas vistiek nieko bendro su vedimu knygų neturi), tai prasikaltau štai kuomi: **neužsimokėjusį proporcianališkų mokesčių draugą Kačergių neišbraukiau iš Sąjungos, kaip to reikalavo VII Susiv. nutarimas.** Bet už tai 29 kuopa ne pykti, bet ačiu pasakyti man turėtų; nes ji turi vieną narį viršaus, nors už tai mano kailis gali atsakyti. 3) Nuo 29 kp. sekretoriaus **niekados neaplaikiau pranešimo, kad A. Petravičius negali,** ar kaip, užsimokėti proporcionališkas mokestis. Viename savo laiške 29 kp. sekr. drg. Kačergis man pranešė, kad jis kadatai "pranešęs" man, kad toks ir toks narys negali užsimokėti. Bet kad nepaminėjo kodėl negali, o pirmesnio laiško (siųsto man, o gal ir nesiųsto) aš neaplaikiau, tad reikalauti proporcionališkų mokesčių **privalėjau,** nes taip nutarė Sąjungos suvažiavimas (Skaityk "Kovos" No. 24 ir 25 1913 metų). 4) Proporcionališkos mokestįs buvo reikalauta ne nuo A. S. Raulinaičio, bet **Jono Raulinaičio,** kuris da skaitėsi 29 kuopos nariu tuo laiku, kada tas laiškas buvo 29 kuopai pasiųstas.

Tai kas dabar beliko iš 29 kp. "papeikimo"? Už tą savo raštą 29 kp. turėtų užmokėti, kaip už paprastą apgarsinimą, kad jos nariai "supranta" knygų vedimą. Bet kokiu tikslu tas rašoma ir kam?

Aš atkreipiu draugų sąjungiečių atydą į štai ką: **kas tik tėmijo į 29 kp. veikimą,** tai niekad jo nematė **po rinkimų Sąjungos viršininkų.** Visada iš tos kuopos komiteto plunksnos **prieš rinkimus** pasirodo įvairųs protestai ir "papeikimai", kurių gavo ir buvęsis sekretorius drg. Purvis ir aš. Ir tai, kad 29 kuopa savo "papeikimą" laikėsi pas save pusę metų, aš išaiškinu ne kuom kitu, kaip tik tuom, **kad prieš rinkimus parodyti, jog toje kuopoje randasi "knygvedžiai".** Kad aš nieko nesakiau 29 kuopos sekretoriui apie jo **manęs iškoliojimą,** kurį aplaikęs, perplėšiau ir numečiau, tai aš tame turiu irgi pamatą. 29 kp. sekretorius su manim per laiškus akėjasi jau ne nuo šiandien; pereitais metais užsimanė mane, pasiremiant savo "žinojimu" knygvedystės, įtikinti, kad tokie ir tokie 29 kuopos nariai yra užsimokėję. Taip pasakė 29 kuopos sekretorius ir taip turi buti! Ir ant galo bučiau negavęs rodos, su nuolatiniais barniais. **Tad turėjau surinkti visas 29 kuopos blankas ir pasiųsti sekretoriui, kad jis pats pamatytų savo ranka rašytas klaidas.** Paskui kitas tosios kp. sekretorius prisiuntė sąnarines mokestis ir ant blankos pažymėjo, kad toks ir toks narys užsimokėjo $1.00 proporcionališkų mokesčių. **Kadangi buvo juoda ant balto,** tai tą $1.00 ir į knygas įtraukiau, kaipo proporcionališkas mokestis. Praėjo pora mėnesių, to mėnesio atskaitos užbaigtos, knygos supostytos, viskas sunešta į ledgerį; nugi 29 kuopos sekretorius atrašo, kad aš butinai turiu iš knygų išgraužti tą dolerį ir įtraukti į sąnarinių mokesčių rubriką, arba sugrąžinti. Aš paaiškinau, kad taip padaryti jau negalima, ir kad tas visai nesvarbu: tą dolerį tam draugui gali kad ir drg. Kačergius sugrąžinti, jeigu sekretorius ne tam ant blankos užrašė, o proporcionališkas mokestis pakvituosiu jam, arba pati kuopa taip gali padaryti. Tai iš didelio žinojimo knygvedystės atrašė, kad **knygos gali buti supeizotos, by tik bus taip, kaip reikalaujama.** Aiškinties daugiau nesiaiškinau, nes daugiau barties nenorėjau.

Iš to, manau, kas nori matyti, matys, kad 29 kuopa "periodiškai" karščiuojasi.

J. Stasiulevičius,
LSS. Sekr. ir Adm. Knygvedis.

"KOVOS NAMO REIKKALE.

Kilus sumanymui pirkti "Kovos" spaustuvei namą ir padavus šį svarbų reikalą sąjungiečių apkalbėjimui, tai pasinaudodamas proga išreiškiu savo nuomonę.

Apie svarbą pirkti minėtą namą niekas negali abejoti, bet pirm pradėjus tą darbą reikia jį visapusiškai apsvarstyti, kad kartais benorint kartu du zuikiu nušaut — nepabėgtų abu.

Svarbiausia priežastis gali buti tame, kad mes nepajiegsime minėtą sumą pinigų išmokėti. Sakoma, jog namas turės kainuoti apie $8000, o per maršrutą tikimos surinkti $1000, už kurį ir namą galima nupirkti, o likusius $7000 išmokėti dalimis; ir taip kaip randą mokėdami, nė nepasijusime beturį didelę nuosavybę.

Bet, draugai, mums reikia neužmiršti, kad panašiuose pirkimuose visuomet už likusią sumą reikia 8 procentas mokėti. Tokiu budu už $7000 mes pirmais metais tik procentų išmokėsime $560. Toliaus, žinoma, mažinsis suma, o kartu ir procentai, bet našta visgi pasirodo nepanešama, ir, jeigu laikai dar eitų kiek blogyn, mes turėsime stengtis tik procentą išsimokėti, o tų procentų suma net viršija musų dabartinės metinės randos sumą.

Antra, egzistuojant visoj šalyj kriziui ir musų surengtas maršrutas gali suteikti gana menkus rezultatus. Man rodos, butų geriau su namo pirkimo klausimu palaukti bent kiek geresnių laikų, o tuomet surengti maršrutą ne vienai ypatai, bet pašvęsti tam tikslui visą savaitę, panašiai, kaip "Raud. savaitė", ir kad tuom laiku visur butų renkamos aukos tik tam vienam tikslui, t. y. "Kovos" namui.

O dabar vietoj to, geriaus butų dėti visas musų pastangas užbaigimui jau pradėtų darbų, apie kuriuos jau net gėda kartoti, kaip tai "Moteris ir Socializmas", o kuomet mes jau užsidėsime dar sunkesnę naštą ant savo pečių, tai pastarasis darbas paliks ir visai užmirštas.

J. Žebrauskas.

ATSIŠAUKIMAS Į WISCONSINO VALSTIJOS IX LSS. RAJONO DRAUGUS.

Draugai ir draugės!

Šiuomi mes kreipiamės į jumis, kad pagelbėtumėt mums atgaivinti IX-tą LSS. rajoną. Atgaivindami rajoną, mes padarytume didelį žingsnį priekyn musų socialistiškame judėjime, kadangi lengviau mums butų palaikyti kuopose gyvesnį veikimą. Tuo tikslu mes išsiuntinėjome kuopoms laiškus, šaukdami jas prie to minimo darbo, delto šiuomi kreipiamės į tas kuopas, kad apsvarstytų gautus laiškus savo susirinkimuose ir praneštų savo nutarimus, kas manoma šiuo žvilgsniu iš jų pusės veikti.

Taipgi kreipiamės ir į tuos draugus, kur nėra kuopų ar kur kuopos mirė, kad galima butų pasirupinti kuopų sutvėrimu bei atgaivinimu jau mirusių arba apsnudusiųjų.

Į darbą draugai! Nuo musų pačių veikimo priguli musų, kaipo darbininkų, ateitis. Sukruskime visi, nes tai visų reikalas. Ateitis mus šaukia kovon, turime but suorganizuoti.

LSS. IX Rajono gaivintojų vardan

A. Meldagis, S. Kareivis.

P. S. Kreipties laiškais galima sekančiu antrašu:

A. Meldagis, Box 373, Two Rivers, Wis.

AUKOS

Pasiunčiu jums "money order" ant $7.15 kankiniam. LSS. 60 kp. per buvusias prakalbas 9 rugsėjo tuo tikslu aukavo šie draugai: A. Valeika, J. Stapulionis, P. Brazaitis, D. Masaitis, J. Jankauskas, J. Kemeža, J. Rasgevičius, J. Žukauskas, M. Šarkiutė, J. Pernickas, J. Malinionis, P. Gedrys, M. Miliauskas po 25c. Viso $3.25. Smulkių aukų $3.90. Viso $7.15.

Draugiškai **N. Januška.**

29 Rugpjučio 1914 m. priėmiau aukų poli. kankiniams $7.15.

R. ir K. Š. K. Iždininkas
J. Ramanauskas.

Easton, Pa. — Keletas pirmeivių vaikinų sumetė po keletą centų, kad parsitraukus Raudonosios savaitės "Kovos" numerio: Aukavo: B. Shulski 50c; F. Biga, B. Danielis, F. Pinkevičius, B. Davidonis po 25c; J. Katinis 15c, J. Kazalkevičius, S. Milevičius po 10c; B. Šliogeris 5c. Viso $1.90.

Pinigai gauti ir orderis išpildytas. **Adm.**

STATEMENT OF OWNERSHIP, MANAGEMENT, CIRCULATION, ETC., REQUIRED BY THE ACT OF AUGUST 24, 1912

of "Kova" published Friday at Philadelphia, Pa., for October, 1914.

Editor, John B. Smelstorius, 1815 E. Moyamensing Ave., Philadelphia, Pa.

Business Manager, Vincent Yakstis, 1815 E. Moyamensing Ave., Philadelphia, Pa.

Published by The Lithuanian Socialist Federation of America, Inc.

Owners: The Lithuanian Socialist Federation of America. No stockholders; published not for profit. The organization is composed of over 3000 members and all of them are equal owners.

Sworn to and subscribed before me this Fourth day of September, 1914.

Frank Munchen
Notary Public.

(Seal.)

(My commision expires February 13, 1915.)

NUO ADMINISTRACIJOS.

Administracija atsiprašo visų draugų, kurie davē kokius klausimus, o negavo jokio atsakymo, kad neimtų už blogą, nes laiko stokos delei negalėjome atsakinēti. Todēl atsakome, nekuriems per "Kovą".

Dabar, kaip Administracija, taip Redakcija ir visi "Kovos" darbininkai dirba išsijuosę. Prenumeratoriai, kaip žvirbliai skrenda viens paskui kitą, o kartais ir visas pulkas nusileidžia ant "Kovos" stogo.

Visi draugai Raudonąjį "Kovos" numerį gavo diena vēliau. Todēl, draugai malonēkite atleisti, nes "Kova" kaip gyvuoja, tai tokio didelio skaičiaus egzempliorių dar nēra išleidus. Apart savo skaitytojų, 15,000 egzempliorių išėjo į plačiąją minią ir skelbia jai musų idėją. So. Bostono, Cambridge, Newarko ir kiti draugai davē net antrus orderius. Dar turime apie 1000 Raudonojo "Kovos" numerio. Jeigu kas nori gali gauti.

Dirbkime vyrai, vyrs į vyrą!

ADM. ATSAKYMAI.

Drg. F. Adomauskui, Canada. Tokio "vadovēlio" lietuviškojfrancuziškoj kalbose nesiranda.

Drg. N. Kudarauskui. Ačiu už linkėjimus. Jieškokite daugiaus prenumeratorių "Kovai", o, beabejo, rasite.

49 kp. draugams. Jusų pranešimas apie rengiamas prakalbas atėjo pervēlai. Todēl negalėjome įdėti į 36 num., nes tas numeris dviem dienom ankščiau buvo paduotas spaudon.

Drg. P. Sinkui. Aplikacijos 19 kuopai pasiųsta per drg. Dainių. Spėjame, kad jųs tų pačių aplikacijų reikalaujate. Pasikalbėkite su drg. Dainium.

Drg. Kar. Gendrėnui. Pajieškojimas kaštuoja 50c. Prisiųskite pinigus — pajieškosime.

"Kovos" Administracija visiems draugams linki gauti po 10 naujų prenumeratorių "Kovai", tai turēsime 40,000. Gražus burelis. Ar ne? Šiur.

157 KP DOMAI.

LSS. 157 kp. sekantis mēnesinis susirinkimas atsibus rugsėjo 13 d., nedēlioj, 2 val. po pietų, svetainėje Liškevičiaus, 1904 W. Jefferson Ave., Detroit, Mich. Draugai ir draugės, 157 kp. nariai esat maloniai prašomi visi susirinkti; yra daug svarbių reikalų nutarimui. Balsavimai. Taipgi bus priimami į kuopą ir nauji nariai.

Kuopos valdyba.

SCENECTADY, ATYDAI!

LSS. 154 kp. mēnesinis susirinkimas atsibus 13 d. rugsėjo (september) 1914 m., prasidės lygiai 8 val. vakare Liet. Apšvietos Klube. Draugai ir draugės! Pasistengkit visi atsilankyt į šį susirinkimą, nes randasi daug labai svarbių reikalų: yra blankos del nominavimo į Sąjungos viršininkus, taipgi, turēsim išsirinkt naują 154 kp. susinešimų sekretorių, nes senas sekr. žada apleist mus, ir daug kitų svarbių dalykų randasi.

Todēl ir stengkitės kuoskaitlingiausiai pribut. Nepamirškit atsivest ir pašalinių draugų! Jums tarnaujantis sekr. J. Vilkelis.

PATĒMIJIMAS LSS. 19-tos KUOPOS NARIAMS.

19-tos kp. mēnesinis susirinkimas pripuola ant rugs. (sep.) 10 d., neatsibus iš priežasties Raudonosios savaitės apvaikščiojimo. Taip gi, tą vakarą turēsime programą su sceniško perstatymu. Susirinkimas gi atsibus sekantį, po apvaikščiojimo ketvergo vakarą, t. y., sept. 17, 1914, ant kurio privalo pribut kiekvienas kuopos narys ir atsivest po naują narį, kaipo Raudonosios savaitės vaisių.

Draugų atydai! Šiame susirinkime bus vienas svarbiausių klausimų musų organizacijoj apkalbama ir balsuojama, t. y., link LSS. suvažiavimo. Susirinkimas atsibus Tautiškam Name, nuo 8 val. vak., 101 Grand St. Draugiškai, kp. valdyba.

187 KP. ATYDAI.

LSS. 187 kp. mēnesinis susirinkimas atsibus 12 d. rugsėjo š. m. Prasidēs lygiai kaip 9:30 ryte, St. Livinavičiaus salėj, Dorrisville, Ill. Teiksitės visi nariai susirinkti; yra daug svarbių reikalų apsvarstymui. Bus nominacijos į LSS. Centro viršininkus ant ateinančių metų. Taipgi bus nominacijos ir X Rajono viršininkų ant ateinančių metų. Nuo 2 val. po pietų bus prakalbos. Kalbēs Kučinskas, "Naujienų" agentas. Teiksitės susirinkti visi kuoskaitlingiausiai.

125 KP. PRANEŠIMAS.

Draugai, 125 kp. LSS., Waukegano, Ill. miesto. Su šiuomi pranešu, jog kuopos mēnesinis susirinkimas per valdybą perkeltas viena nedēlia vēliau, del tulų priežasčių. Atsibus 13 d. rugs. š. m. 10 val. iš ryto, J. Dackevičiaus svetainėje. Malonēkite visi draugai susirinkti, nes yra daug svarbių reikalų del apsvarstymo. Sekretorius 125 kp. A. M. Kybart.

LSS. 1 KP. ATYDAI!

Svarbiausias susirinkimas atsibus 13 d. rugsėjo (sept.) 2 val. po piet., "Kovos" name.

Draugai! šitas susirinkimas bus vienas iš svarbiausių, nes apart kp. kasdieninių reikalų, bus rinkimai tulų komiteto narių, teatro ir baliaus darbininkų ir tt. Be to Sąjungos reikaluose bus balsuojama, kur turi atsibuti LSS. suvažiavimas ir kiti dalykai. Delto susirinkit visi.

Komitetas.

Nuo mēšlungio pilve vartok seną ir užsitikėtiną namų vaistą Richterio Anchor Pain-Expellerį, pagal nurodymus, apvyniotus aplink butelį.

Visose aptiekose po 25 ir 50 centus.

F. AD. RICHTER & Co.,
74-80 Washington St.
New York, N. Y.

Keistone Phone Main 14—28.
Bell PhoneLombard 2506

Dr. Philip ROVNO
423 Pine st. PHILAD., PA.

Priėmimo valandos:
Nuo 10 ryto iki 3 P.M. Nuo 6 iki 8 vak.
Galima susikalbėt rusiškai ir lenkiškai.

VISIEMS NAUDINGA

Kišeninis Atlasas viso pasaulio arba žemlapinė knygelė, praėjusio dešimtmečio išleidimas, kuri turi 499 pusl., didumo 3½x5⅝. Angliškoje kalboje. Mapos, kurios parodo geležinkelius, vandenis ir kalnus; Suvienytų Valstijų steitus, teritorijas ir kiek steite miestų ir kiek gyventojų steite ir atskiruose miestuose, — taip ir viso pasaulio miestų. Kaina 75c.

Skurinis diržas apsaugojimo pinigam, su septyniais kišeniais, į kuriuos galima skyrium įsidėti pinigus: popierinius, auksinius, sidabrinius, varinius ir visokius smulkius; labai naudingas tiems, kurie prie savęs pinigus laiko ir bijo, kad padėti į banką ne subankrutytų. Apsijuosus juomi, nieks negali žinoti ar turi pinigus prie savęs, ar ne. Reikalaudami jo reikia ir pinigus prisiųsti Registravotoj gromatoj arba Money Order. Kaina $3.00 (25—15x)

Gaunama pas:
M. M. DOVIDAITĮ
501 So. Heald and B Sts.
Wilmington, Del.

KOVA Tik $1.00 metam

Nuo 1 d. Rugsejo Iki 1 d. Spalio "Kovos" prenumerata tik $1.00 ant metu!

Liet. Soc. Sajunga Amerikoj **matydama, kad darbams sumažėjus, žmonės neištesa užsisakyti laikraštį---duoda progą kiekvienam, norinčiam skaityti "KOVĄ" tik už pusę *kainos*.**

Skubinkite užsirašyti, nes nuo 1 d. Spalio "Kova" kaštuos vēl $2.00.

Draugai. Jusų pravalumas yra, iškirpti šį kuponą ir su juom gauti bent po vieną naują skaitytoją "Kovai". Pinigus siųskite žemiau nurodytu adresu. Neparleiskite progos nēvienas.

Čia parašyk savo ar kito adresą, įdėk į lašką $1.00 ir tuoj gausi "Kovą"

Vardas .....

N ..... St.

Miestas.....

Nuo rugsėjo..... iki .....

Kas užrašė? .....

"KOVA"
1815 E. Moyamensing Ave.
Philadelphia, Pa.

Lietuviai Atsibuskite!

Dabar laikas mokintis angliškos kalbos. Neužmirškite ateiviai, kad jųs randatės šitoj šalyj. Kiek išmoksite kalbėti, ant tiek atsirasite geresniam padėjime: gausite geresnį darbą, vartodami anglų kalbą ir kodēl neatsiekti to? Mes vartojame geriausią metodą, kadį trumpą laiką kiekvieną ateivį išmokiname angliškai.

Mokiname visko: knygvedystės, valdiškos tarnystės ir pirengiame prie kolegijos.

Dienos ar vakaro kursai tris kartus į savaitę.

Mokestis prieinamiausia ir gvarantuotas užsiganėdijimas. Neeikvok savo laiko nežinioj. Kreipkis ypatiškai, ar laišku šiuom adresu:

PHILADELPHIA PREPARATORY SCHOOL
510 Spruce St., - Philadelphia, Pa.

Chas. A. Jaffe, principališkas M. E. direktorius išaiškina lekcijas lietuviškoj kalboj.

Mokykla Angliškos Kalbos

Mokina dienomis ir vakarais, kurie negali lankyties į mokyklą ypatiškai, mokina per laiškus (korespondenciją). Del platesnių žinių rašykite pas

WAITCHES BROS.
1741 W. 47th St., Chicago, Ill.

Nusipirk šias knygas

GYVENIMO BANGA. Puikiai aprašo kovą tarp darbininkų ir kapitalistų, streikus, muštynes ir tt., 48 pusl. **Kaina 15c**

PASLAPTIS. Talpina savyje daugybę monologų, dialogų, komediją **"Viduj Klebonijos"** ir gražias deklamacijas. Knygelė labai paranki įsidėti į kišenių. 44 pusl. **Kaina 15c**

REVOLIUCIJOS ATBALSIAI. Puikųs skaitymai apie revoliuciją Lietuvoje. Paveikslai parodo, kaip revoliucionieriai išvagia kalinius. 48 pusl. **Kaina 15c**

Kas nusipirks šias visas tris knygeles, tas turēs daug gražių skaitymų, o kaštuos tik 45 centai.

Reikalaukitę "Kovos" ir kitose redakcijose.

MOKINKITES SAVO NAMUOSE

Greitas ir visiems prieinamas mokinimosi budas yra mokintis per korespondencijas, mokintis savo namuose. Pagal musų mokyklos vartojamą metodą, kiekvienas žmogus gali išmokti visą aritmetiką liuosose nuo darbo valandose. Iškaščiai stebėtinai maži.

Jei nori žinoti, kaip greitu laiku išmokti aritmetiką, tai parašyk mums, o gausi pilną paaiškinimą dykai. Adresuok:

LIETUVIŲ KORESPOND,ENCIJINĒ MOKYKLA
1607 N. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Užsirašykite 'Kova' kol da gaunate už doleri.

Užsirašykite

Pirmą Lietuvių Dienraštį

"NAUJIENOS"

Karis jau eina nuo 5 Rugpjučio kasdien.

"NAUJIENOS" praneša naujausias ir teisingiausias žinias iš karės lauko ir abelnai iš viso pasaulio — kasdien.
"NAUJIENOS" yra darbininkų laikraštis ir jos vedamos darbininkų dvasioje.
"NAUJIENOS" talpina darbininkams naudingus straipsnius ir žinias.
"NAUJIENOS" leidžiamos daugybės darbininkų, žmonių apšvietai ir jų gerovei, o ne pavienios ypatos ir darymui pašalinio biznio.

Prenumeratos kaina:
Chicagoje—per išnešiotojus 12 c. savaitėje. Pačtu siunčiant, Chicagoje metams $6.00; pusei metų $3.50. Kitur, ne Chicagoje, metams $5.00; pusei metų $3.00; dviem mėn. $1.00. Europoje ir Kanadoje met. $7.00. Pavienių num. kaina 2c.

Išpildyk šitą blanką ir pristųsk kartu su pinigais.

"NAUJIENOS" 1841 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Šiuomi prisiunčiu $_____ už "NAUJIENAS"_____ metus ir meldžiu jas siųsti šiuo adresu:

_____

_____

K. 10

Michigan'o Ukes!

George W. Swigart, Savininkas didelių Uklų praneša, jog A. Kiedis nēra JO DARBININKU. Lietuviai žino apie p. Swigarto žemę Michigan valstijoje. Daugelis iš jus turite jo ūkio mapą, kuri parodo miestus WELLSTON ir PEOCOCK p. Swigarto įstelgtus. Jis yra savininku velk viso lietuviško priemiesčio Peocock. Wellstonas yra 12 myliu į šiaurę, kuriame randasi pono Swigarto ofisas, taipgi 8 automobiliais važiojami žmonės parodyti laukus.

Ponas Swigart pardavenėja žemę tiesiog pirkėjams lietuviams, tas apsaugoja jus nou mokėjmo nuošimčių agentams.

Pirkdami nuo jo, Jųs pirksite tiesioginiu budu. Jis varo didžiausią prekystę Michigane ir kaupinais karais pirkėjus veža kas dvi savaitės. Klauskite datos, ir exkursijinės kelionės kainų; už vežiojimą automobilium nieko nerokuoja. Jisai yra savininku 50,000 akrų žemės, iš ko galima pasirinkti. Jo lietuviška Mason, Manistee ir Lake pavietuose yra didžiausia visose Suvienytose Valstijose. Jis pardavē šimtus ukių (farmų) lietuviams, kurie čionai apsigyveno ir gerai jiems sekasi. Jeigu Jųs neturite mapos, tai parašykite tuojaus, taipgi reikalaukite literaturos apie šią naują Lietuvą Amerikoje. Žemē nuo $10 iki $25 už akrą, arti puikių ežerų, upių ir puikių miestų. Išlygos labai lengvos nuo $50 iki $200 iš kalno įmokėti, o paskui po $10 kas mēnuo. Kuomet už pusę žemės užmokēta, jis jumis asekuruos (inšiurys) be jokio primokėjimo. Kuomet žemē bus išmokēta, jis paskolins jums pinigų josios pagerinimui, jeigu reikės. Klauskite lietuvių apie tolesnes žinias. Jie jums pasakys pono Swigarto finansinį stovį, jo budą ir jo teisingą pasielgimą su lietuviais per ištisus praeitus metus. O džiaugiasi lietuviai, kad gali pasiliuosuoti iš kasyklų ir darbavietių. Mokyklos, geri keliai, telefonas etc. jau čionai įtaisyta ir jau rengiamės pastatyti lietuvišką bažnyčią. Lietuviai čionai augina įvairius javus, ir galvijus. Atvažiuokite ir prisidėkite prie šios didelės lietuvių kolonijos. Rašykite mums tuojaus ir mes duosime jums atsakymą lietuvių kalboj.

Adersuokite:
GEORGE W. SWIGART, OWNER,
B. 1247 First National Bank Bldg., Chicago, Ill.

The Philadelphia Medical Clinic

GYDO VISOKIAS LIGAS VYRŲ IR MOTERŲ

OFISO VALANDOS: Kas diena nuo 10 iš ryto iki 4 val. po pietų.

Šventadieniais nuo 10 val. iš ryto iki 3 po pietų.

Vakarais Utarninke ir Pėtnyčioj nuo 6 iki 8. po šiuom adresu:

THE PHILADELPHIA MEDICAL CLINIC
1117 Walnut st., - Philadelphia, Pa.

PIRKIT GVARANTUOTA PIJANA.

Tokį, ką dvigubai gvarantuoti Wellington pijanai.

Su gerai nustatytais balsais ir ilgai laiko. The Cable Company, didžiausia pasaulyje išdirbėja pijanų ir taip vadinamų "Inner-Player" pijanų, juos padirba ir ant rašto užgvarantuja kiekvieną. Męs taippat išduodame gvarantavimą su kiekvienu Wellington pijanu.

Jų kaina labai prieinama ir parduodami ant labai lengvų mėnesinių išmokesčių.

THE PATTON PIANO COMPANY,
718 N. BROAD ST., PHILADELPHIA, PA.

KOLERUOTI PAVEIKSLAI

Perstato *Pačią revoliuciją Lietuvoj 1905 m. Nupiešia mėlymą padangę ir raudonas vėliavas prie valsčiaus raštinės. Vaitas priverstas, mindžioja caro prveikslą. Žmonės kepures meta ir šaukia: Šalin caro valdžia! Šalin despotizmas!*

DVI SUVIRŠ PĖDOS ILGIO IR DVI PLOČIO.

$1.00

"KOVA", 1815 E. Moyamensing Ave.
PHILADELPHIA, PA.

Rusija pralenkia Amerika.

Ne liuosybėje, bet išdirbime Vodka, skanus rusiškas tautiškas gėrimas, yra žinomas savo čystumu ir puikumu, nes jis atydžiai išdirbtas ir savyje prilaiko vien sveikas grudų išsunka. Męs užlaikome Vodką importuotą ir Vodką čionai išdirbtą.

Męs išdirbame Vodką iš čystų grudų ir tokiais pat aparatais ir budu, kaip kad išdirba Rusijos valdžia.

Ačiu mųsų veiklumui męs parduodame už labai nužemintą prekę. Jųs galite gauti Vodkos importuotos ir Vodkos čionai išdirbtos, taipgi geriausios Amerikoniškos ir importuotos degtinės, vynų ir saldžių gėrimų.

Alus bonkutėmis ir bačkomis.

J. CARTUN
491-3-5 SOUTH STREET, PHILADELPHIA, PA.

TRIMITAS

LAISVOS DVASIOS GIESMĖS IR DAINOS SU GAIDOMIS.

Žodžiai įvairių mųsų žinomų poetų: Jovaro, Rčk., Sparnaičio, Smutkelio, Kalėdų Kaukės, Ažuolaičio, iš Gorkio, Žinginio, J. Mėmelės ir Šiaulėniškio.

Kompozicija žinomo mųsų dainiaus-kompozitoriaus P. MIKO.

Trimite yra sekančios dainos su gaidomis: Sukelkime kovą, Badaujančių giesmė, Mano laivas, Ankstybas paukštelis, Gedulių giesmė bei maršas, Darbininkų giesmė, Sveikinimas darbininkų, Kalinio daina, Internacijonalas, Marselietė, Viltis, Varšavietė, Darbininkų Marselietė, Revoliucijonierių daina, Raudona vėliava ir Ant barikadų.

Trimitas — tai klasiška dainų knyga. Pirmutinė lietuvių kalboje tos rųšies knyga.

Trimitas privalo rastis kiekvieno lietuvio name, kuriame randasi pijanas; taip sakant, kiekvienoj inteligentiškoj šeimynoj. Taipgi Trimitas privalo rastis kiekvieno dainininko choristo nuosavybėj, o ypač pas choro vedėją.

Kaina vieno egzempliorio apdaryta $1.00, neapdaryta 75 centai.

Trimitas gaunama tik pas mus. Adresuokit:

"KOVA",
1815 E. Moyamensing Ave., Philadelphia, Pa.

Knygos Gaunamos "Kovos" knygyne.

1. **AMERIKOS LIETUVIŲ KALENDORIUS.** Su daugybe paveikslėlių, naudingų straipsnių, gražių apysakaičių ir šiaip gerų raštų. Sutaisė ir išleido Jonas Ilgaudas. Chicago, Ill., pusl. 96 ..... 25c

2. **APIE KONSTITUCIJĄ.** Parašė Ferd. Lassale. Versta iš vokiečių kalbos. Londonas 1914, p. 32 ..... 15c

3. **AMERIKIEČIŲ CIRKAS ARBA SORKĖS.** Visuomenės pajuokimas daugiausiai apie Ameriką, su 4 juokingais paveikslais ir satirišku himnu "Amerika". "Dilg." Philadelphia, Pa., 1908, pusl. 16 5c

4. **AMERIKOS VALSTIEČIAI.** Pagal K. Kautsky parašė M. Bevardis. Minersville, Pa., 1909, pusl. 16 ..... 10c

5. **ATEITIES SURĖDYMAS.** Pagal A. Bebelį. Parašė Z. Aleksa. Philadelphia, Pa., 1909, pusl. 46. ..... 15c

6. **BALTRAMIEJAUS NAKTIS.** Istoriška apysaka, kaip krikščionįs išskerdė hugenotus Francijoje, pabaigoje XXII šimtmečio. Iš Prospero Merimee, vertė Rčk., Brooklyn, N. Y., 1909, p. 202 ..... 75c

7. **BOMBA.** Komedija dviejuose aktuose. Parašė A. Antonovas, Philadelphia, Pa., 1908, p. 24 ..... 25c

8. **DARBAS.** Romanas. Parašė Emile Zola. J. Ilgaudo išleidimas 3-se tomuose, Chicago, Ill., 1913 ..... $2.00

9. **DARBININKŲ PRIESPAUDA IR JOS PRIEŽASTIS.** Pagal lenkišką parašė B. Žvalgas. Philadelphia, Pa., 1908, p. 28 ..... 10c

10. **DARBININKŲ SVEIKATA.** Pagal D-rą Katsą. Parašė P. Norkus. Philadelphia, Pa., p. 36 ..... 10c

11. **DARBININKŲ KALENDORIUS 1904 METŲ.** L. S. D. Partijos išleidimas. Su daugeliu eilių, apysakų ir įdomių straipsnių. Londonas, p. 64 ..... 20c

12. **DAKTARAS KIŠENIUJE.** Aiškųs pamokinimai kaip užlaikyti sveikata, ir kaip nuo ligų apsiginti. Su daugeliu receptų, surinktų nuo geriausių daktarų. Sutaisė M. Paltanavičius. Worcester, Mass., 1908, p. 167. Audimo apdaruose $1.00

13. **DILGĖLIŲ ŽIEDAI.** Satiriški pasakojimai. Telpa: 1) Gyvačių Draugijoje, 2) Pudelis, 3) Nelaimingasis kryžinis voras. Su paveikslėliais. "Dilg.", Philadelphia, Pa., 1907, p. 31 ..... 15c

15. **GALUTINAS KLESŲ KOVOS TIKSLAS.** Parašė A. Paunekock; vertė Alena Kuršaičiutė, Phialdelphia, Pa., 1913, pusl. 14 10c

15. **GIEDROS KALENDORIUS. 1914 metams.** Telpa jame daug apysakų, puikių straipsnių, eilių ir tt. Vilnius 1913, pusl. 140 .... 20c

16. **GRAUDŲS VERKSMAI,** arba pasibudinimas prie apmislijimo Lietuvos vargų. Parašė Liepukas. Philadelphia, Pa., 1909, p. 16 10c

17. **GYVENIMO BANGA.** Apysaka iš darbininkų gyvenimo. Parašė Senas Vincac. Philadelphia, Pa., 1913. pusl. 48 ..... 15c

18. **GYVAS GRABE.** Vaizdelis iš Scotlando lietuvių gyvenimo. parašė Senas Vincas. South Boston, Mass., 1914, pusl. 21 ..... 10c

19. **GYVYBĖ.** Kantata ir kitos trumpos poemos. Parašė Jonas Viskoška. Telpa: 1) Gyvybė, 2) Ištvirkėlis, 3) Vylius, 4) 3 Sonetai, 5) Proverbai, 6) Jautimai, "L.", Chicago, Ill., 1907, pusl. 41 .... 15c

20. **EMILIJA PLIATERAITĖ,** Lenkmečių karžygė. (1806—1831). Parašė A. Janulaitis. Tilžė 1908, pusl. 15 ..... 10c

21. **ĮSTATYMAI SUSIRINKIMŲ VEDIMO,** pagal parlamentariškų teisių. Worcester, Mass., 1907, ... 5c

22. **JEZAUS DRAUGIJA ARBA JEZUITAI.** Kas jie per vieni ir kaip jie bažnyčią gelbėjo. Sulietuvino J. Kelmutis. So. Boston, Mass., 1912, pusl. 30 ..... 10c

23. **KAIP ŽMOGUS ANT ŽEMĖ ATSIRADO?** Pagal S. Krauz, Boelsche ir kitus parašė J. Baltrušaitis. Pittsburgh, Pa., 1909, pusl. 40 ..... 20c

24. **KAIP FRANCUZAI UŽ LAISVĘ KARIAVO.** Parašė Draugaitis. Londonas, 1904, pusl. 159 ..... 25c

KIŠENINIS ANGLIŠKAI LIETUVIŠKAS ŽODYNĖLIS. Drutais apdarais, 231 puslapis. Kaina 50c

25. **KELEIVIO KALENDORIUS 1913 METAMS.** Telpa jame daug naudingų straipsnių, eilių, patarimų ir tt. So. Boston, Mass., 1912, pusl. 95 ..... 25c

26. **KELIONĖ PER PEKLĄ.** Parašė John Mauritz. Vertė Jonas Ilgaudas. Philadelphia, Pa., 1908, pusl. 32 ..... 10c

27. **KAIP AŠ TAPAU MILIJONIERIUM.** Pagal W. A. Corey, sutaisė K. Rutkus. Philadelphia, Pa., 1907, pusl. 40 ..... 10c

28. **KEISTUTIS.** Tragedija penkiuose aktuose. Lenkiškai parašė A. Asnyk. Lietuviškai vertė Vincas Kapsas. Tilžė, 1897, p. 101 .... 25c

29. **KIRPIKAI ARBA AVELIŲ PIEMENĖLIAI.** Eilėmis parašė Liepukas. Philadelphia, Pa., 1908, pusl. 16 ..... 5c

30. **KO MUS MOKINA ŽVAIGŽDĖS?** Pagal pasakojimą Jono Naživino parašė K. Stiklelis. Išleido J. Nenius. Philedelphia, Pa. 1909, pusl. 32 ..... 10c

31. **KOVOTOJŲ GIESMĖS.** Surinktos revoliucijonierių mintįs. Philadelphia, Pa., 1907, pusl. 48 ..... 15c

32. **KUNIGAI, BEDIEVIAI IR SOCIALDEMOKRATAI.** Parašė S. V. Philadelphia, Pa., 1908, pusl. 30 ..... 10c

33. **KUDIKIŲ VERGIJA "LAISVOJE" AMERIKOJE.** Sutaisė pagal J. Spargo. J. Širvydas. "Kovos" spauda. Phila., Pa., 1913, p. 19 Kaina 5c

34. **KULTURIŠKI PIEŠINIAI.** Keturios lekcijos skaitytos viešuose susirinkimuose. Parašė Vargomatis. Sąsiuvinis I. "Valask.", Chicago, Ill., 1912, pusl. 90, ... 35c

35. **LIETUVOS UKININKO VILNIAUS KALENDORIUS 1913 METAMS.** Telpa jame daug naudingų straipsnių, eilių ir tt. p. 144, 25c

37. **MAZDAZNAN,** maistų rankvedis. Parašė D-ras O. Z. Hanish. Lietuviškai sutaisė J. A. Zečius. Seattle, Wash., 1911. Pusl. 74 .... 50c

38. **K. MARKS.** Jo gyvenimas, raštai ir darbai su paveikslu. (1818—1883) Tilžė. 1908. Pusl. 31 ..... 12c

39. **MIKĖS VALDINIŲ POTERIAI.** Su giesmėmis ir paveikslais. Phila., Pa., 1907, pusl. 14 ..... 5c

40. **MOKINKIMĖS RAŠYTI.** Knyga mokintis rašyti su paaiškinimais akcentų ir rašto ženklelių. Worcester, Mass., 1909 p. 30 25c

41. **MOKSLAS, SVEIKATA IR KULTURA.** Chicago, Ill. Turtu ir spauda M. G. Valasko. 1908, pusl. 31 ..... 25c

42. **MOTERIS PRIEŠ TEISYBĖS IR LOGIKOS TEISMĄ.** Vokiškai parašė Karl Federn, į Lietuvišką kalbą vertė A. Antonovas, Minersville, Pa., 1908. pusl. 21 ..... 10c

43. **MOTERS IR POLITIKA.** Parašė Lili Braun. Vertė K. Augys, Phila., Pa., 1908, pusl. 50 ..... 15c

45. **NETIKĖTAI.** Komedija trijuose aktuose. Parašė Aglė. Išleido Scenos Mylėtojai. Spauda "Kovos". Phila., Pa., pusl. 22 ..... 10c

46. **NUO KO PRIKLAUSO ŽMONIJOS NUOTIKIAI.** Parašė Jan Kochanovicz. Vertė A. J. Karalius, Phila., Pa., 1911, pusl. 24 10c

48. **OTEC KONSTANTIN.** (Kn. Olšauskas). Parašė O. Birmontaitė. "Kovos" spauda. Philadelphia, Pa., 1912, pusl. 16 ..... 5c

49. **PASKUTINĖ BANGA.** Drama 3-se veiksmuose. Parašė Br. Vargšas. Išleido savo kaštais J. O. Širvydas. Phila., Pa., 1906, p. 32, 10c

50. **PENKTAS PRISAKYMAS.** Drama vienoje veikmėje. Parašė Br. Vargšas. Spauda "Kovos", Phila., Pa., 1912, pusl. 23 ..... 10c

51. **POLITIŠKOJI EKONOMIJA,** kas ji yra ir ko mokina, pagal D-rą J. B. Marchlewskį ir kitus sutaisė ir išleido V. K. Račkauskas. Phila., Pa., 1909. Pusl. 84 ..... 25c

53. **PO PRIEDANGA ŠVENTENYBĖS.** Istoriška apysaka iš Rymo laikų. Parašė E. Posteri. Vertė K. J-tis. Spaudinta Odesoje 1905. Pusl. 100 ..... 25c

54. **PRASIKALTIMAI IR PRASIKALTĖLIAI.** Kalba laikyta kaliniams Chicagos kalėjime. Parašė Clarence S. Darrow. Iš anglų kalbos vertė ***, Phila., Pa., 1910, pusl. 21 ..... 10c

55. **PRIČKUS ENGELS.** Jo gyvenimas, darbai ir raštai. (Vertimas iš vokiečių kalbos) Phila., Pa., 1908, pusl. 54 ..... 15c

56. **PASLAPTIS.** Parašė Senas Vincas. Išleida V. Jakštys, 1912. Philadelphia, Pa., pusl. 44 ..... 15c

57. **RAISTAS.** Parašė Upton Sinclair. Lietuviškon kalbon versta iš angliškos. Išleido Jonas Naujokas. Chicago, Ill., "L.", p. 355 .. $1.00

58. **REVOLIUCIJOS IR SOCIALIZMO DAINOS IR EILĖS.** Iš visur surinktos ir perspausdintos turtu prenumeratorių. Spauda W. J. Petkon, Brockton, Mass., 1908, pusl. 81 ..... 15c

59. **REVOLIUCIJOS ATBALSIAI.** Apysakaitės iš atsitikimų Rusijoje. Parašė Senas Vincas. Išleido V. Jakštys. Philadelphia, Pa., 1911. Pusl. 47, kaina 15c

60. **RUSIJOS CARAS.** (Monologas). Ir politiško turinio eilės. Parašė Karolis Vairas. Philadelphia, Pa., 1908, pusl. 15 ..... 10c

61. **SALIAMONO SAPNAS.** Drama viename veiksme. Parašė Br. Vargšas. Išleido savo kaštu J. K. Vasiliauskas. Spauda M. J. Valasko, Chicago, Ill. 1908, pusl. 22 ..... 5c

62. **SOCIALDEMOKRATŲ MOKSLO PAMATAI.** Išaiškinimas įėengiamosios Erfurto programos dalies. Parašė K. Kautsky. Iš Vokiečių kalbos vertė P. Kovas. Philadelphia, Pa., 1910, pusl. 54 20c

63. **SOCIALIZMO A-B-C.** Pagal H. P. Moyer sutaisė ir išleido J. O. Širvydas. Philadelphia, Pa., 1906, pusl. 32 ..... 10c

64. **SOCIALIZMAS IR DARBININKIŠKAS KLAUSIMAS.** Parašė Kn.Th. Mc Grady. Iš angliško vertė F. M. Phila., 1906, p. 39 .... 10c

65. **SVAJUS,** arba vaizdas siekimo augštybės. Tragedija-Poema penkiuose aktuose. Parašė Jonas Viskoška. Chicago, Ill. 1907, p. 135, kaina 40c

66. **E. STEPONAIČIO RAŠTAI.** Pilnas pomirtinis eilių ir prozos rinkinys. Tvarkė Liudas Gira. Kaunas 1912. Pusl. 124 ..... $1.00

67. **TRIMITAS.** Laisvos dvasios giesmės ir dainos. Suharmonizuota vienam, dviem balsams, ir chorui. Parupino M. P. Tilžė 1908, kaina 75c
Ta pati apdaruose $1.00

68. **VALSTYBĖ IR SOCIALIZMAS.** Pagal Gabriel Deville parašė A. B. Spauda "Kovos", Philadelphia, Pa., 1909, pusl. 31 ..... 10c

69. **VIENAS RESPUBLIKOS KARALIŲ.** Parašė Maksim Gorky. Lietuvių kalbon vertė iš rusų J. B. Philadelphia, Pa., p. 24 ..... 10c

70. **ŽEMĖS IŠPAŽINTIS.** Visuprieinamoji Geologija ir Paleontologija su daugeliu paveikslų. Pagal V. V. Bitnerį parašė J. Baltrušaitis. Phila., Pa., pusl. 55, kaina 15c

71. **ŽENYBA IR ŽMOGAUS GYVENIMO SIEKINYS.** Parašė Barabošius. Spauda "Laisvės", So. Boston, Mass, 1913, p. 30 10c

72. **ŽMOGUS.** J. Akuratero apysaka. Iš latviško vertė J. Banitis. Plymouth, Pa., 1907 ..... 10c

73. **LIETUVIŠKOS DAINOS,** mišriems balsams. Sutaisė Petrauskų Mikas. Kaina 30c

74. **LIUOSYBĖS DAINA.** Solo su choru. Sutaisė Petrauskų Mikas. Kaina 40c

75. **KANKLĖS.** Dalis I ir II. Surinktos per dr. V. Kudirką vyriškam ir mišriam chorui. Spaus. Tilžėje. Kaina po 60c

ČENSTAKAVOS KLIOŠTORIAUS SLAPTYBĖS. Kunigo Maacho darbai ir gyvenimas. Kaina 15c

LAIŠKAI PASMERKTŲJŲ MIRTIN. Puikųs pasiskaitymai apie pasmerktuosius ir Rusijos kalėjimus. Surinko V. Paukštys. 20c

SIELOS BALSAI. Dailus dainų rinkinėlis. Parašė J. B. Smelstocius. Kaina 75c

DŽIAN BAMBOS SPYČIAI. Daugiau fonių, negu saliune. Kaina 25c

V. KUDIRKOS RAŠTAI. Visi šeši tomai. Kaina $5.00

LAIŠKAI GROMATOMS RAŠYTI. Su paveikslais ir dainelėmis. Kaina: už 100 laiškų $1.00

ATVIRUTĖS. Papuoštos puikiais paveikslais. 100 atviručių — $1.00

PAVEIKSLAI. "Revoliucijos gimimo momentas". Kaina 25c

PAVEIKSLAS. Pati revoliucija Lietuvoj. Kaina ..... $1.00.

J. Rosenbaum,

SENIAUSIA
Lietuviška Banka
Philadelphjoje, Pa.

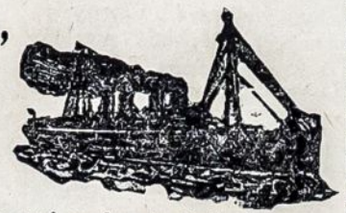

Parduoda laivakortes ant geriausių linijų laivų.

Išmaino pinigus ir išsiunčia po gvarancija į visas šalis svieto. Atlieka tą greitai, atvangiai ir pigiai.

Agentūra geležinkelių tikietų.

Parduodame geležinkelių tikietus į visus miestus Jungtinių Valstijų.

605 So. 3-rd st. Philadelphia, Pa.

„KOVOS" SPAUSTUVĖ

SPAUDINAME VISOKIUS SPAUDOS DARBUS: plakatus, tikietus, programus, vizitines kortelės, konstitucijas, knygas, paveikslus, atvirutes, laiškams popieras, čarterius ir t. t. įvairiose kalbose.

"KOVOS" spaustuvė nuo Naujų Metų žymiai **pagerinta, spalvuotas darbas** tik ką nesenai **investas.** Visos mašinos varomos elektrišką pajiega, todėl, darbus visuomet atliekame GREITAI, GRAŽIAI ir ATSAKANČIAI, UŽ LABAI PRIEINAMĄ PREKĘ ir visuomet į UŽSAKYTĄ LAIKĄ!!

"Kovos" Spaustuvė priima darbus ne tik nuo vietinių gyventojų, bet ir iš kitu miestu pačta ar expresu. Turintieji kokius spaudos darbus, ar šiaip kokius reikalus kreipkitės ypatiškai ar laiškų sekančiu adresu:

KOVA 1815 East Moyamensing avenue, PHILADELPHIA, PA. TELEPHONE KEYSTONE MAIN, 2958.